

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО
ПЛАНИРАЊЕ

Интегрирано спречување и контрола на загадувањето

БАРАЊЕ ЗА ДОЗВОЛА ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ СО ОПЕРАТИВЕН ПЛАН

СОДРЖИНА

I	ИНФОРМАЦИИ ЗА ОПЕРАТОРОТ/БАРАТЕЛОТ	3
II	ОПИС НА ИНСТАЛАЦИЈАТА, НЕЈЗИНИТЕ ТЕХНИЧКИ ДЕЛОВИ И ДИРЕКТНО ПОВРЗАНИТЕ АКТИВНОСТИ	7
III	УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА НА ИНСТАЛАЦИЈАТА	20
IV	СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ, ДРУГИ СУПСТАНЦИИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА	23
V	РАКУВАЊЕ СО МАТЕРИЈАЛИТЕ.....	24
VI	ЕМИСИИ.....	29
VII	СОСТОЈБИ НА ЛОКАЦИЈАТА И ВЛИЈАНИЕТО НА АКТИВНОСТА...	34
VIII	ОПИС НА ТЕХНОЛОГИИТЕ И ДРУГИТЕ ТЕХНИКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ, ИЛИ ДОКОЛКУ ТОА НЕ Е МОЖНО, НАМАЛУВАЊЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ЗАГАДУВАЧКИТЕ МАТЕРИИ.....	42
IX	МЕСТА НА МОНИТОРИНГ И ЗЕМАЊЕ НА ПРИМЕРОЦИ	45
X	ЕКОЛОШКИ АСПЕКТИ И НАЈДОБРИ ДОСТАПНИ ТЕХНИКИ	47
XI	ОПЕРАТИВЕН ПЛАН.....	49
XII	ОПИС НА ДРУГИ ПЛАНИРАНИ ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ.....	50
XIII	РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА ПО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ.....	59
XIV	НЕТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД.....	61
XV	ИЗЈАВА	64
	АНЕКС 1 ТАБЕЛИ	65

I ИНФОРМАЦИИ ЗА ОПЕРАТОРОТ/БАРАТЕЛОТ

I.1 Општи информации

Име на компанијата ¹	Трговско Друштво за пиво, слад, оцет, алкохолни и безалкохолни пијалаци ПИВАРА СКОПЈЕ, АД, Скопје
Правен статус	Акционерско Друштво
Сопственост на компанијата	Приватна сопственост
Адреса на седиштето	Ул. 808 Бр.12 СКОПЈЕ - ГАЗИ БАБА
Поштенска адреса (доколку е различна од погоре споменатата)	-
Матичен број на компанијата ²	4053974
Шифра на основната дејност според НКД	15.96/0
SNAP код ³	0406
NOSE код ⁴	105,03
Број на вработени	419
Овластен претставник	
Име	Мицхаил Оикономакис
Единствен матичен број	AA2528053
Функција во компанијата	Генерален Директор
Телефон	2611-314
Факс	2611-482
e-mail	angelovska@pivaraskopje.com.mk

Во прилог I.1 е дадена копија од судската регистрација на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД.

¹ Како што е регистрирано во судот, важечка на денот на апликацијата

² Копија на судската регистрација треба да се вклучи во Додатокот I.1

³ Selected nomenclature for sources of air pollution, дадено во Анекс 1 од Додатокот од Упатството

⁴ Nomenclature for sources of emission

I.1.1 Сопственост на земјиштето

Име и адреса на сопственикот (-ците) на земјиштето на кое активностите се одвиваат (доколку е различна на барателот именуван погоре).

Име на сопственикот	-
Адреса	-

I.1.2 Сопственост на објектите

Име и адреса на сопственикот(-ците) на објектите и помошните постројки во кои активност се одвива (доколку е различно од барателот спомнатата погоре).

Име:	-
Адреса:	-

I.1.3 Вид на барањето⁵

Обележете го соодветниот дел

Нова инсталација	☐
Постоечка инсталација	☒
Значителна измена на постоечка инсталација	☐
Престанок со работа	☐

⁵ Ова барање не се однесува на трансфер на дозволата во случај на продажба на инсталацијата

I.2 Информации за инсталацијата

Име на инсталацијата ⁶	ПИВАРА СКОПЈЕ, АД
Адреса на која инсталацијата е лоцирана, или каде ќе биде лоцирана	Ул. 808 Бр.12 СКОПЈЕ
Координати на локацијата според Националниот координатен систем (10 цифри-5 Исток, 5 Север) ⁷	x: 4650675 y: 7539263
Категорија на индустриски активности кои се предмет на барањето ⁸	6.4. б) Обработка и преработка наменети за производство на храна од растителни суровини, со капацитет на производство на готови производи над 300 t/ден (просечна вредност на квартална основа)
Проектиран капацитет	1.100.000 хл пиво и 1.900.000 хл безалкохолни пијалаци

Во прилогот I.2 е дадена Мапа на локацијата со географска положба и граници на инсталацијата, а во прилог I.2.1 Копија од имотен лист.

I.2.1 Информации за овластеното контакт лице во однос на дозволата

Име	Хрисанти Ангеловска
Единствен матичен број	0306969455066
Адреса	ПИВАРА СКОПЈЕ, АД Ул. 808 бр. 12
Функција во компанијата	Менаџер за животна средина
Телефон	02 2611 314, локал 172
Факс	02 3173 236
е-маил	angelovska@pivaraskopje.com.mk

⁶ Се однесува на името на инсталацијата како што е регистрирана или ќе биде регистрирана во судот. Да се вклучи копија на регистрацијата во **Прилогот I.2.**

⁷ Мапи на локацијата со географска положба и јасно назначени граници на инсталацијата треба да се поднесат во **Прилогот I.2.**

⁸ Внеси го(ги) кодот и активноста(е) наброени во Анекс 1 од ИСКЗ уредбата (Сл. Весник 89/05 од 21 Октомври 2005). Доколку инсталацијата вклучува повеќе технологии кои се цел на ИСКЗ, кодот за секоја технологија треба да се означат. Кодовите треба јасно да се оделени меѓу себе.

I.3 Информации поврзани со измени на добиена А интегрирана еколошка дозвола

Операторот/барателот да пополни само во случај на измена на добиената А интегрирана еколошка дозвола.

Име на инсталацијата (според важечката интегрирана еколошка дозвола)	-
Датум на поднесување на апликацијата за А интегрирана еколошка дозвола	-
Датум на добивање на А интегрираната еколошка дозвола и референтен број од регистерот на добиени А интегрирани еколошка дозволи	-
Адреса на која инсталацијата или некој нејзин релевантен дел е лоциран	-
Локација на инсталацијата (регион, општина, катастарски број)	-
Причина за аплицирање за измена во интегрираната дозвола	-

Опис на предложените измени.

II ОПИС НА ИНСТАЛАЦИЈАТА, НЕЈЗИНИТЕ ТЕХНИЧКИ ДЕЛОВИ И ДИРЕКТНО ПОВРЗАНИТЕ АКТИВНОСТИ

Опишете ја постројката, методите, процесите, помошните процеси, системите за намалувањето и третман на загадувањето и искористување на отпадот, постапките за работа на постројката, вклучувајќи и копии од планови, цртежи или мапи (теренски планови и мапи на локацијата, дијаграми на постапките за работа) и останати поединости, извештаи и помошна документација кои се потребни да ги опишат сите аспекти на активноста.

Овде треба да се вклучи приказ на развитокот на процесите.

Прилог II треба да содржи листа на сите постапки/процеси од одделните делови кои се одвиваат, вклучувајќи дијаграми на постапки за секој од нив со дополнителни релевантни информации.

ОДГОВОР

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД е формирана во 1924 година како Акционерско Друштво со обем на производство од 36.000 хл. пиво. Во текот на постоењето фабриката е повеќепати реконструирана и модернизирани и поминала низ бројни трансформации. Во 1979 година започнато е со производство на сопствена палета на безалкохолни пијалаци. Во 1991 година Пивара Скопје доби лиценца за производство на производи од Кока Кола (The Coca Cola) Компанијата. Пред истекот на 1998 година Brewinvest Компанијата (СНВС & Heineken) од Грција, стана доминантен акционер во Пивара Скопје. Постојаниот прогрес во тек на изминатите години ја направија Пивара Скопје способна за производство на 1.100.000 хл пиво и 1.900.000 хл безалкохолни пијалаци. Во прилог II.1 е дадена Мапа на локацијата на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД, а во прилог II.2 е дадена Мапа со диспозиција на локацијата и на нејзе се прикажани просторот за одлагање на отпад, точките на емисија и мерните места.

Денес, ПИВАРА СКОПЈЕ, АД е една од водечките компании во Македонија, со модерни фабрички капацитети и со дистрибутивни центри во Куманово, Тетово, Охрид, Кочани, Струмица, Кавадарци, Кичево, Штип, Велес, Битола, Прилеп и Врање. Пивара Скопје има 419 вработени, а нејзина главна и најразвиена дејност е производство на пиво и безалкохолни пијалаци.

Вкупниот асортиман е поделен во 5 стратешки групи:

- пиво,
- оцет,
- базалкохолни пијалаци (БАП),
- слад,
- сув пивски квасец и
- сув требер.

Секако, цел на компанијата е проширување и зголемување на пазарот, обезбедување на истиот со високо квалитетни производи, проширување на производниот асортиман и зачувување на животната средина. Остварувањето на оваа цел е овозможено преку главните бизнис процеси и помошните процеси. Описот на главните процеси и нивните меѓусебни врски, како и помошните процеси е даден во склоп на прилог III.1 Процеси, потпроцеси и организациска структура.

Главните активности на производствените процеси на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се следниве:

➤ **ПРОЦЕС НА ПРОИЗВОДСТВО НА ПИВО**

1. Планирање на производството - Согласно добиениот годишен план за реализација од страна на маркетинг службата, Супевизорите на производство и точилница за пиво изготвуваат План за производство. Планот ги содржи месечните планирани количини за производство на пивска сладовина, наточено пиво и потребните суровини и репроматеријали по однапред утврдени нормативи. Изготвените планови за производство и точење се прегледуваат и одобруваат од страна на Менаџерот за пиво.

Менаџерот за пиво согласно планот за производство издава Налог за производство на пиво и Налог за точење на пиво кои ги доставува до Супервизорите на производство и точилница.

2. Припрема на производство - Согласно Налогот за производство и рецептурите за Скопско, Горско и Steffl, Супервизорот на производство и Процесниот инженер изготвуваат план за работни смени, потребуваат потребни суровини за производство, изготвуваат рецептура за кување на пивска сладовина, дијаграм за ферментација на сладовината, листа за филтрација, согласно Рецептура за производство на Скопско пиво, Рецептура за производство на Горско пиво, Рецептура за производство на Steffl, во зависност од тоа какво пиво се произведува, и ги доставуваат до Менаџерот за пиво.

Менаџерот за пиво ги прегледува и одобрува доставените планови.

3. Производство на пивска сладовина - Во согласност со Рецептура за Скопско пиво, Рецептура за Горско пиво или Рецептура за Steffl, Произведување на пивска сладовина, одобрената рецептура за кување и Чистење и санитација на опремата, Операторите го започнуваат процесот на производство на пивска сладовина и параметрите ги запишуваат во процесна документација - Варилница.

Процесните инженери го следат процесот и контролираат дали процесот е во согласност со параметрите во процесната документација - Варилница.

Покрај записите од оператерите, постои и "Trend System" односно мониторинг на процесните параметри на различни фази од процесот на секој од персоналните компјутери со што се овозможува следливост на процесот од страна на Процесните инженери. Како нус производ при произведување на пивска сладовина се добива влажен требер.

Супервизорот на производство го надгледува процесот и ја проверува документацијата за истиот.

4. Контрола на квалитет на сладовина - Контрола на квалитет согласно Планот за анализа и узорковање, означување, чување и

отстранување на мостри и аналитичките постапки го контролира квалитетот на пивската сладовина и за тоа изготвува извештај во кој се одобрува или не понатамошниот процес на доработка - ферментација. Доколку не одговара сладовината се одвојува како неусогласен производ и се постапува согласно процедурата за Неусогласен производ.

5. Ферментација на пивска сладовина - Доколку е во согласност со Ферментирање на пивска сладовина и Рецепттура за Скопско пиво, Рецепттура за Горско пиво, Рецепттура за Steffi, во зависност од тоа какво пиво се произведува, одобруваниот дијаграм за ферментација и Чистење и санитација на опремата, Операторите ја водат ферментацијата на пивската сладовина и параметрите ги запишуваат во процесната документација.

Процесните инженери го следат процесот и контролираат дали процесот е во согласност со параметрите во процесната документација. Покрај записите од операторите, постои и "Trend System" односно мониторинг на процесните параметри на различни фази од процесот на секој од персоналните компјутери со што се овозможува следливост на процесот од страна на Процесните инженери.

Како нус производ при ферментацијата на пивската сладовина се добива влажен квасец.

Супервизорот на производство ја надгледува ферментацијата и ја проверува документацијата за процесот.

6. Контрола на квалитет на ферментирана сладовина - Контрола на квалитет согласно Планот за анализа, Узорковање, означување, чување и отстранување на мостри и аналитичките постапки го контролира квалитетот на ферментираната пивска сладовина и за тоа изготвува извештај во кој се одобрува или не понатамошната доработка на пивото - одлежување.

Доколку не одговара се одвојува како неусогласен производ и се постапува согласно процедурата за Неусогласен производ.

7. Одлежување на пивото - Доколку е во согласност со Рецепттура за Скопско пиво, Рецепттура за Горско пиво, Рецепттура за Steffi, во зависност од тоа какво пиво се произведува и Чистење и санитација на опремата, Операторите го водат процесот на одлежување на пивото и параметрите ги запишуваат во процесната документација - Лежен подрум и Филтрација.

Процесните инженери го следат процесот и контролираат дали процесот е во согласност со параметрите во процесната документација - Лежен подрум.

Супервизорот на производство го следи одлежувањето на пивото и ја проверува документацијата за процесот.

8. Контрола на квалитет на пивото на одлежување - Контрола на квалитет согласно Планот за анализа, Узорковање, означување, чување и отстранување на мостри и аналитичките постапки го контролира квалитетот на одлежаното пиво и за истиот изготвува извештај во кој се одобрува или не натамошната доработка на пивото - филтрација.

Доколку не одговара се одвојува како неусогласен производ и се постапува согласно процедурата за Неусогласен производ.

9. Филтрација на пиво - Доколку е во согласност со Филтрација на пиво Рецепттура за Скопско пиво, Рецепттура за Горско пиво, Рецепттура за Steffi, во зависност од тоа какво пиво се произведува одобрената листа за филтрација и работните упатства за Чистење и санитација на опремата, Операторите го филтрираат пивото и параметрите ги запишуваат во процесната документација - Филтрација.

Процесните инженери го следат процесот и контролираат дали процесот е во согласност со параметрите во процесната документација - Филтрација.

Покрај записите од оператерите, постои и "Trend System" односно мониторинг на процесните параметри на различни фази од процесот на секој од персоналните компјутери со што се овозможува следливост на процесот од страна на Процесните инженери.

Супервизорот на производство го надгледува процесот на филтрирање на пивото и ја проверува документацијата за истиот.

10. Контрола на квалитет на филтрирано пиво - Контрола на квалитет согласно Планот за анализа Узорковање, означување, чување и отстранување на мостри и аналитичките постапки го контролира квалитетот на филтрираното пиво за истиот изготвува извештај во кој се одобрува или не крајната доработка на пивото - амбалажирање.

Доколку не одговара се одвојува како неусогласен производ и се постапува согласно процедурата за Неусогласен производ.

11. Полнење на пиво - Доколку е во согласност со Рецепттура за Скопско пиво, Рецепттура за Горско пиво, Рецепттура за Steffi, во зависност од тоа какво пиво се произведува, Работно упатство за проверка на стаклена амбалажа со ЕБИ опрема, Работно упатство за амбалажирање на пивото, налогот за точење, Чистење и санитација на опремата Пастеризација на пиво, Операторите го амбалажираат пивото и параметрите ги запишуваат во процесната документација - Точилница за пиво.

Процесните инженери го следат процесот и контролираат дали процесот е во согласност со параметрите во процесната документација - Точилница за пиво.

Супервизорот на точилница за пиво го следи процесот и ја проверува документацијата за процесот.

12. Контрола на квалитет на пакувано пиво - Контрола на квалитет согласно Планот за анализа Узорковање, означување, чување и отстранување на мостри и аналитичките постапки го контролира квалитетот на наточеното пиво и за истиот изготвува извештај во кој се одобрува или не неговото предавање во магацин.

Доколку не одговара се одвојува како неусогласен производ и се постапува согласно процедурата за Неусогласен производ.

13. Предавање на пивото во магацин - Доколку е одобрено од Контрола на квалитет и е во согласност со документот Рецепттура за Скопско пиво, Рецепттура за Горско пиво, Рецепттура за Steffi, во зависност од тоа какво пиво се произведува, преку Издатница/Приемница за акцизни добра, Супервизорот на точилница за пиво и Супервизорот на магацин вршат примопредавање на пивото.

14. Сушење на квасец и сушење и брикетирање на требер - Операторите го сушат квасецот т.е. го сушат и брикетираат треберот во согласност со Работно упатство за сушење на квасец, сушење и брикетирање на требер, а параметрите ги запишуваат во процесната документација - Сушара за требер и квасец.

Процесните инженери го следат процесот и контролираат дали процесот е во согласност со параметрите во процесната документација - Сушара за требер и квасец.

15. Пакување на квасец и требер - Операторите го пакуваат квасецот и треберот во согласност со Работно упатство за пакување на квасец и требер.

Супервизорот на производство го следи процесот и ја проверува документацијата за истиот.

16. Контрола на квалитет на требер и квасец - Контрола на квалитет согласно Планот за анализа, Узорковање, означување, чување и отстранување на мостри и аналитичките постапки го контролира квалитетот на квасецот и треберот и изготвува извештај во кој се одобрува или не нивното предавање во магацин.

Доколку не одговара се одвојува како неусогласен производ и се постапува согласно процедурата за Неусогласен производ.

17. Предавање на квасец и требер во магацин - Доколку е одобрено од Контрола на квалитет, со Издатница/Приемница за сув квасец и Издатница/Приемница за требер Супервизорот на производство и Главниот магационер во централен магацин вршат примопредавање на истите.

➤ ПРОЦЕС НА ПРОИЗВОДСТВО НА ОЦЕТ

1. Изработка на план за производство

Согласно добиениот годишен план за реализација од страна на Комерцијален сектор процесниот инженер изготвува план за производство. Во овој план се содржани производството на оцет, месечните количества на наточен оцет и потребните суровини и репроматеријали за истиот по однапред утврдени нормативи.

Изготвениот план за производство се прегледува и одобрува од страна на Менаџерот на производство.

2. Издавање налог

Менаџерот на производство согласно планот за производство издава налог за производство на оцет и налог за точење на оцет кои ги доставува до процесниот инженер.

3. Припрема на производството

Согласно налогот за производство процесниот инженер изготвува план за потребните работни смени, требува потребни суровини за производство, изготвува рецептура за суровината и рецептура за бистрење кои ги доставува до Менаџерот на производство.

Менаџерот на производство ги прегледува и одобрува доставените планови.

4. Подготовка на суровината

Во согласност со Работното упатство за подготовка на суровина и одобрената рецептура за суровина, оператерите го започнуваат

процесот на подготовка на суровина и параметрите ги запишуваат во евидентната книга за суровина и инокулум.

Чистењето и санитацијата на опремата се изведуваат согласно, а податоците се внесуваат во евидентната книга.

Сменоводителот го следи процесот и контролира дали истиот е во согласност со параметрите во евидентната книга за суровина и инокулум.

Процесниот инженер го надгледува процесот и ја проверува документацијата за истиот.

5. Контрола на квалитет

Во согласност со Работното упатство за подготовка на суровината операторите го контролираат квалитетот на подготвената суровина и одредуваат дали може да се продолжи или не со понатамошниот процес на обработка - активирање на инокулумот. Резултатот го евидентираат во евидентната книга за суровина и инокулум.

6. Корекција на суровина

Доколку не може да се продолжи со активирањето на инокулумот во тој случај согласно Работното упатство за подготовка на суровината операторите ја корегираат суровината и параметрите ги евидентираат во евидентната книга за суровина и инокулум.

7. Активирање на инокулум

Доколку може да се продолжи согласно Работното упатство за активирање на инокулумот операторите го започнуваат процесот и параметрите ги евидентираат во евидентната книга за суровина и инокулум. Чистењето и санитацијата на опремата се изведуваат согласно Работното упатство, а податоците се внесуваат во евидентната книга. Сменоводителот го следи процесот и контролира дали истиот е во согласност со параметрите во евидентната книга за суровина и инокулум.

Процесниот инженер го надгледува активирањето на инокулумот и ја проверува потрошувачката на суровини.

8. Контрола на квалитет

Во согласност со Работното упатство за активирање на инокулумот операторите го контролираат процесот и одредуваат дали може да се продолжи или не со понатамошниот процес на обработка - ферментирање на суровината. Резултатот го евидентираат во евидентната книга.

9. Корекција на инокулумот

Доколку не може да се продолжи со ферментирање на суровината во тој случај согласно Работното упатство за активирање на инокулумот операторите го корегираат истиот и параметрите ги евидентираат во евидентната книга за суровина и инокулум.

10. Ферментација на суровината

Доколку може да се продолжи во согласност со Работното упатство за ферментирање на суровината операторите го водат процесот на ферментирање на суровината и параметрите ги евидентираат во евидентната книга за ферментација. Чистењето и санитацијата на опремата се изведуваат согласно Работното упатство, а податоците се внесуваат во евидентната книга. Сменоводителот го следи процесот и

контролира дали истиот е во согласност со параметрите во евидентната книга за ферментација.

Процесниот инженер ја следи ферментацијата и ја проверува документацијата за процесот.

11. Контрола на квалитетот

Во согласност со Работното упатство за ферментирање на суровината операторите го контролираат процесот и одредуваат дали може да се продолжи или не со понатамошниот процес на обработка - бистрење на оцетот. Доколку не може да се продолжи оваа суровина се искористува во подготвувањето на суровината. Резултатот го евидентираат во евидентната книга за суровина и инокулум.

12. Избистрување на оцет

Доколку може да се продолжи во согласност со Работното упатство за бистрење на оцетот и одобрената рецептура за бистрење, операторите го бистрат оцетот и параметрите ги запишуваат во евидентната книга за бистрење и копажирање.

Чистењето и санитацијата на опремата се изведуваат согласно Работното упатство, а податоците се внесуваат во евидентната книга. Сменоводителот го следи процесот и контролира дали истиот е во согласност со параметрите во евидентната книга за бистрење и копажирање.

Процесниот инженер го следи процесот на бистрење и ја проверува документацијата.

13. Контрола на квалитетот

Во согласност со Работното упатство за бистрење на оцетот операторите го контролираат процесот и одредуваат дали може да се продолжи или не со понатамошниот процес на обработка - копажирање на оцетот. Резултатот го евидентираат во процесната документација за бистрење и копажирање.

14. Корекција на оцет

Доколку не може да се продолжи со копажирање на оцетот во тој случај согласно Работното упатство за бистрење на оцетот операторите го корегираат истиот и параметрите ги евидентираат во процесната документација за бистрење и копажирање.

15. Копажирање (разредување) на оцет

Доколку може да се продолжи во согласност со Работното упатство за копажирање на оцетот операторите го копажираат (разредуваат) истиот и параметрите ги евидентираат во процесната документација за бистрење и копажирање. Чистењето и санитацијата на опремата се изведуваат согласно Работното упатство, а податоците се внесуваат во евидентната книга. Сменоводителот го следи процесот и контролира дали истиот е во согласност со параметрите во процесната документација за бистрење и копажирање.

Процесниот инженер го следи процесот на копажирање и ја проверува документацијата.

16. Контрола на квалитетот

Одговорното лице од погонот доставува мостра од секоја шарж а копажиран оцет до Контрола на квалитет. Контрола на квалитет согласно планот за анализа и аналитичките постапки го контролира

квалитетот на копажираниот оцет и за истиот изготвува извештај во кој се одобрува или не неговата натамошна доработка - филтрирање.

17. Корекција на оцет

Доколку од страна на контрола на квалитет не е одобрено филтрирањето на оцетот во тој случај согласно Работното упатство за копажирање на оцетот операторите го корегираат оцетот и параметрите ги евидентираат во процесната документација за бистрење и копажирање.

18. Филтрирање на оцет

Доколку е одобрено, во согласност со Работното упатство за филтрирање на оцетот операторите го филтрираат истиот и параметрите ги евидентираат во процесната документација за филтрирање и точење. Чистењето и санитацијата на опремата се изведуваат согласно Работното упатство, а податоците се внесуваат во евидентната книга. Сменоводителот го следи процесот и контролира дали истиот е во согласност со параметрите во процесната документација за филтрирање и точење.

Процесниот инженер го следи процесот на филтрирање и ја проверува документацијата за истиот.

19. Контрола на квалитетот

Во согласност со Работното упатство за филтрирање на оцетот операторите го контролираат процесот и одредуваат дали може да се продолжи или не со крајниот процес на доработка - амбалажирање на оцетот.

Резултатот го евидентираат во процесната документација за филтрирање и точење.

20. Корекција на оцет

Доколку не може да се продолжи со амбалажирање на оцетот во тој случај согласно Работното упатство за филтрирање на оцетот операторите го корегираат истиот и параметрите ги евидентираат во процесната документација за филтрирање и точење.

21. Полнење на амбалажа

Доколку може да се продолжи со доработката во согласност со Работното упатство за амбалажирање на оцетот и налогот за точење операторите го амбалажираат истиот и параметрите ги евидентираат во процесната документација за филтрирање и точење. Чистењето и санитацијата на опремата се изведуваат согласно Работното упатство, а податоците се внесуваат во евидентната книга.

Сменоводителот го следи процесот и контролира дали истиот е во согласност со параметрите во процесната документација за филтрирање и точење).

Процесниот инженер исто така го следи процесот и ја проверува документацијата за истиот.

22. Контрола на квалитетот

Одговорното лице од погонот е должно да достави мостра од секоја шаржа за полнење во Контрола на квалитет.

Контрола на квалитет согласно планот за анализа и аналитичките постапки го контролира квалитетот на оцетот во амбалажа и за истиот

изготвува извештај со кој се одобрува или не неговото предавање во магацин. Доколку не одговара се одвојува како неусогласен производ.

23. Предавање на оцет во магацин

Доколку е одобрено од контрола на квалитет, со Издатница/приемница за оцет Процесниот инженер и Супервизорот на магацин вршат примопредавање на оцетот.

➤ ПРОИЗВОДСТВО НА БЕЗАЛКОХОЛНИ ПИЈАЛАЦИ (БАП)

1. Изработка на план за производство

Согласно со добиениот план за реализација од Комерцијален сектор, Супервизорот за производство изготвува план за производство во кој неделно се планираат потребните количини за производство. Изготвениот план за производство го проверува Менаџерот за производство.

2. Издавање на налог за производство

Менаџерот за производство согласно со планот за производство издава налог за производство.

3. Подготовка за реализација на планот

Сменоводителот по добиениот налог за производство и постојната листа за нормативи се подготвува за извршување на налогот издавајќи потребување за сировини и репроматеријали и налог за смени.

- *Преглед на подготовката за реализација на планот*

Супервизорот за производство проверува дали организираноста на смените и требуваните сировини и репроматеријали ги задоволуваат потребите за реализација на налогот.

Доколку требуваните сировини и репроматеријали не ги задоволуваат потребите од налогот се постапува согласно на точка 3.

4. Третман на вода

Операторите во сирупана во согласност со работното упатство за третирање на вода подготвуваат третирана вода за производство, при тоа се врши евиденција во евидентната книга за третирана вода. Оператерите во сирупана во согласност со процедурите Чистење и санитација - СІР процедури, Чистење и санитација на опрема и Чистење и санитација на опремата за производство на Вонаqua Still, ја чистат и санитираат опремата и водовите после секоја употреба.

5. Контролирај параметри

Согласност со планот за анализа и аналитичките постапки лаборантот го контролира квалитетот и води евиденција во соодветната евидентна книга.

6. Корекција

Доколку параметрите на третираната вода не одговараат на стандардите, оператерот извршува корекција согласно со работното упатство за третирање и го пополнува соодветниот запис за извршената корекцијата. По извршената корекција се постапува согласно со точка 5.

7. Подготви сируп

Согласно со Работното Упатство за бел сируп и Работното Упатство за финален сируп оператерот во сирупана пристапува кон подготвување

на сируп, при тоа врши евиденција во евидентната книга за бел сируп и во евидентната книга за финален сируп.

Оператерите во сирупана во согласност со процедурите Чистење и санитација - SIP процедури, Чистење и санитација на опрема и Чистење и санитација на опремата за производство на Vonaqua Still, ја чистат и санитираат опремата и водовите после секоја употреба.

8. Контрола на параметри

Согласно со планот за анализи и аналитичките постапки лаборантот го контролира квалитетот и податоците ги регистрира во евидентна книга за бел сируп и за финален сируп.

Финалниот сируп кој одговара на стандардите за квалитет се пушта во понатамошно производство за подготовка на финален сок и еден дел на линијата за полнење на пост микс контејнери.

9. Перење на амбалажа

Оператерот на машината за перење на амбалажа врши перење на амбалажата во согласност со процедурата Перење и плакнење на амбалажата.

10. Припрема на сок

Операторот на машината за полнење врши припрема на финален сок во миксерот и полначката во согласност со работно упатство за припрема на сок.

11. Полнење и затворање

Во согласност со работно упатство за полнење оператерот пристапува кон полнење и затворање на готовиот производ.

Оператерите на полнач во согласност со процедурите Чистење и санитација - SIP процедури, Чистење и санитација на опрема и Чистење и санитација на опремата за производство на Vonaqua Still, ја чистат и санитираат опремата и водовите после секоја употреба.

12. Контрола на параметри

Согласност со планот за анализи и аналитичките постапки лаборантот го контролира квалитетот и податоците ги евидентира во евидентна книга.

Доколку готовиот производ е надвор од стандардните граници се отстранува како неусогласен производ.

13. Предавање во магацин

Готовиот производ кој ги задоволува стандардите за квалитет Супервизорот за производство го предава во магацинот за готов производ со издатница за готов производ на која е потпишан и Супервизорот за квалитет кој потврдува дека производот одговара на стандардите за квалитет. Супервизорот на магацинот ја потпишува издатницата за готов производ со што потврдува дека ја има примено произведената количина во магацинот.

➤ ПРОЦЕС НА ПРОИЗВОДСТВО НА СЛАД

1. Планирање на производство;
2. Квасење и р'тење;
3. Сушење; и
4. Чистење и санитација.

Во моментот во погоните на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД не се произведува слад од причина што истиот, поради економската оправданост, се набавува како готов производ.

Карактеристиките на машините и постројките кои се користат при процесот на производство во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се дадени во прилог II.3 Листа на опрема во делот за производство на безалкохолни пијалоци (БАП), Пиво и Оцет.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД прави идентификација и одредување на аспектите создадени од производитите, активностите и услугите внатре во областите на делување на компанијата, кои имаат влијание врз животната средина и врз кои компанијата може да влијае преку воспоставување на соодветна контрола и управување со аспектите за минимизација на нивното влијание над животната средина. Идентификуваните аспекти согласно на документираната процедура (Идентификација на аспектите за заштита на животната средина) се вреднуваат по однапред поставени критериуми врз основа на нивното значење/влијание врз животната средина и истите се групираат според значајноста. Евалуацијата на аспектите се прави редовно на годишно ниво. Прегледот на идентификуваните и евалуирани аспекти на животна средина на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД за 2008 година, заедно со местото на настанување за секој аспект и начините за нивно управување може да се види во прилог II.4 Дефинирање на аспекти на животна средина за 2008 година.

Со цел да обезбеди правилно извршување на инспекцијата и тестирањето на сировини, репроматеријали, полупроизводи, материјали за пакување и готов производ ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има документирано процедура за контрола на квалитет. Согласно на ова процедура постапката за контрола на квалитет се одвива по следниве активности:

1. Земање и идентификација на мострата

Одговорното лице од Контрола на Квалитет, магацин за сировини и репроматеријали, или оператерот од производство зема и ја означува мострата за хемиска, микробиолошка или друга анализа од узорни места, на начин и во количина предвидени во:

- План за анализа;
- Планот за анализа во надворешни лаборатории;
- Работното упатство за Узорковање, означување, чување и отстранување на мостри - производство на пиво;
- Интернетите спецификации и стандардни методи; како и
- процедури на TCCQS и Heineken.

Со посебно Барање за анализа може да се достават мостри кои не се предвидени во Планот за анализа.

Мостри за анализа се земаат и врз основа на барање на TCCS, Heineken или законска регулатива.

2. Анализа на мострата

• Анализа во интерна лабораторија

По потврдување дека мострата е адекватна за анализа, аналитичарот пристапува кон нејзина анализа во согласност со аналитичките

постапки, спецификациите и стандардните методи за физичко-хемиска или микробиолошка анализа.

Аналитичките постапки за физичко-хемиска или микробиолошка анализа во себе содржат работни упатства за влезна контрола на суровини и репроматеријали, материјали за пакување, контрола на меѓупроизводи и контрола на финални производи.

По направената анализа, аналитичарот изготвува Извештај за квалитет и истиот го доставува до Инженерот /Супервизорот за Квалитет.

- **Анализа во надворешна лабораторија**

Мострите за анализа во надворешна лабораторија се испраќаат од страна на овластено лице од Контрола на Квалитет.

По извршената анализа надворешната авторизирана лабораторија доставува извештај до Менаџерот за Квалитет.

3. Проверка на извештајот

- **Интерна лабораторија**

Инженерот/Супервизорот за Квалитет врши проверка дали во извештајот за квалитет:

- добиените вредности за секој параметар се во рамки на можните вредности и истите може да се прифатат како точни
- добиените резултати одговараат на пропишаните стандарди.

Супервизорот за Квалитет ги доставува резултатите до Менаџерот за Квалитет за потврда на валидноста и вклопувањето во стандардите.

Доколку резултатите се валидни и нема потреба од дополнителна анализа, Менаџерот за Квалитет на извештајот потврдува дека анализраната мостра „одговара“ или „не одговара“ на пропишаните стандарди.

Доколку добиените резултати не се валидни се пристапува кон точка 2. Доколку резултатите не одговараат на стандардите, а отстапувањето од стандардите треба да се потврди со дополнителна анализа, се пристапува кон точка 1.

- **Надворешна лабораторија**

Менаџерот за Квалитет врши проверка дали во извештајот добиените вредности за секој параметар се во рамки на можните вредности и дали добиените резултати одговараат на пропишаните стандарди.

Во случај да резултатите се надвор од стандард и Менаџерот за Квалитет оцени дека е потребно, мострата се испраќа на суперанализа во авторизирана лабораторија.

4. Дистрибуција на извештајот

Супервизорот за Квалитет копија од Извештајот за квалитет дистрибуира до соодветните Менаџери на сектори, додека оригиналот се чува во лабораторија.

Инженерот или техничарот ги внесува податоците во Евидентната книга за извршени анализи.

Менаџерот за Квалитет го дистрибуира Извештајот од надворешната авторизирана лабораторија до соодветните менаџери на сектори.

Физичко-хемиска и микробиолошка анализа на мострите се прави во следниве лаборатории кои се во рамките на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД (интерни лаборатории):

- Централна лабораторија
- Погонска лабораторија - Пиво

- Погонска лабораторија - Кока Кола
- Погонска лабораторија - Оцетара
- Погонска лабораторија - ХПВ.

Контрола на квалитет на лабораторија е постигната со воспоставување на основен систем за квалитет на работата во лабораторија, со употреба на контролни примероци, слепи проби, учество во колаборативни тестови, работа со хемикалии, реагенси и апаратура. Описот на системот за квалитет на лабораторијата со нагласок на веродостојноста на резултатите и податоците кои се добиваат ПИВАРА СКОПЈЕ, АД го има документирано во посебна процедура.

III УПРАВУВАЊЕ И КОНТРОЛА НА ИНСТАЛАЦИЈАТА

Треба да се наведат детали за структурата на управувањето со инсталацијата. Приложете организациони шеми, како и сите важечки изјави на политики за управувањето со животната средина, вклучувајќи ја тековната оценка за состојбата со животната средина .

Наведете дали постои сертифициран Систем за управување со животната средина за инсталацијата.

Доколку постои сертифициран Систем за управување со животната средина за инсталацијата, наведете за кој стандард станува збор и вклучете копија од сертификатот за акредитација.

Овие информации треба да го сочинуваат **Прилог III**.

ОДГОВОР

Генерален преглед на системот за квалитет на контрола на компанијата е даден во Прилог III.1 Процеси, потпроцеси и организациска структура. Во склоп на истиот прилог се наоѓа и органограмот за структурата на управување со ПИВАРА СКОПЈЕ, АД.

Лице одговорно за прашањата од животна средина е Менаџерот за животна средина, чии одговорности и овластувања се:

- Да координира со унапредувањето и развојот на Системот за управување со животна средина и со имплементацијата и развојот на Системот за управување со здравствена заштита и заштита при работа
- Реализира интерна обука од областа на заштита на животната средина, здравствена заштита и заштита при работа
- Учествува во подготовки за состаноци за Преглед од раководство
- Координира со определувањето на аспектите
- Координира со определувањето на потенцијалните ризици по вработените
- Дефинира цели за управување на животната средина, здравствена заштита и заштита при работа.

Одговорност на секој вработен е да создава работна атмосфера која го поддржува квалитетот, безбедноста на храната и зачувувањето на животната средина. Вработените за кои е предвидено носење на заштитна опрема, носат одговорност за нејзино редовно користење во тек на исполнување на работните обврски.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се грижи за животната средина и поради тоа постојано работи на зголемување на свесноста и едуцирање на своите вработени за животната средина и за влијанието на нивната работа врз животната средина. Обуките ги посетуваат вработените и нововработените, а по завршување на обуката се врши тестирање. На одреден временски интервал се прави обновување на претходно стекнатите знаења. Во рамките на годишниот план за обука за 2008

година ПИВАРА СКОПЈЕ, АД ги има предвидено и следниве обуки за животна средина:

- Годишен (refreshment) тренинг за ЕМС - Систем за управување со животна средина
- Ракување со хемикалии, утовар и истовар
- Обука на дистрибутери за специфични барања од областа на животната средина
- Обука на сервисери на апарати за точење и ладилници за специфични барања од областа на животната средина.

Со цел да се обезбеди непречено и квалитетно одвивање на технолошкиот процес ПИВАРА СКОПЈЕ, АД во рамките на имплентираните системи за управување постојано води грижа за превентивно и корективно одржување на опремата, како и за навремена и квалитетна калибрација на мерилата кои директно влијаат на квалитетот на производот. Постапката за одржување на опремата е документирана во соодветна процедура, а нејзини активности се:

1. Одржување на евидентни листи за целокупната опрема која се користи во фабриката, и обезбедување на опрема која е постојано во функционална состојба.
2. Планирање на превентивно одржување според препораките на производителот на опремата и техничката документација; извршување на превентивни активности и чување на записите за тоа.
3. Отстранување на ургентните дефекти врз база на пријавата за дефект, и контрола на поправената опрема.
4. Договор со надворешни сервисери за одржување на опремата која што не може да се поправи од вработените во службата за Одржување.
5. Припрема на предлог листа на опрема за отпис.
6. Согласно планот за мерење на загадувањето се следат резултатите на мерењата, а извештаите редовно се доставуваат поради анализа до менаџерот за животна средина.

Постапката за калибрација на мерилата, исто така, е документирана во соодветна процедура. Активности на овој процес се:

1. Идентификација и евидентирање на мерната опрема за калибрација. Листите на мерилата кои треба да се калибрираат се дадени во прилог III.2 Листа на мерила кои се калибрираат - производство на БАП и Пиво.
2. Изработка на план за калибрација со фреквенција на калибрација на мерната опрема даден во прилог III.2 Листа на мерила кои се калибрираат - производство на БАП и Пиво.
3. Избор на овластена надворешна институција за калибрација.
4. Калибрација на мерната опрема од надворешната институција и добивање на уверение за исправност на мерилото.
5. Изготвување на барање за сервисирање за мерната опрема која е неисправна и не може да се искалибрира.
6. Припрема на предлог листа за расход на мерната опрема која не може да се искалибрира.
7. Ажурирање на планот за калибрација.

Системот за контрола на опасниот отпад во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД е регулиран со соодветна процедура за собирање, чување и ускладиштување на опасен отпад. Во поглавје V.2 Управување со отпад е даден детален опис за постапувањето со опасните отпадни материјали. Во табелите V.1.1 и V.1.2 од ова барање за дозвола за усогласување е наведен начинот на одложување за секој опасен и неопасен отпад кој се создава во инсталацијата.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има воспоставено ефективни системи за управување со квалитет, безбедност на храната, животната средина, здравствената заштита и заштитата при работа, ориентирани кон исполнување на барањата на Законската регулатива, меѓународните стандарди ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 22000, како и интеркомпаниските стандарди дадени во TCCQS и Heineken – KMS. Во прилог III.3 е приложена копија од сертификатот со акредитација за стандардот ISO 14001:2004 Систем за управување со животна средина. Сертификатот за управување со заштита на животната средина е издаден од Lloyd's Register Quality Assurance со акредитација од UKAS Environmental Management - од Голема Британија со важност до 18.05.2010 година и право на продолжување на следните три години. Барањата за животна средина се исполнуваат преку посебни процедури за животна средина и вообичаените процедури за квалитет. Програмата за управување со животната средина може да се погледне во прилог III.4 EMC програми за 2008 година и во прилог III.5 EMC општи и посебни цели за 2008 година.

Политиката за квалитет, безбедност на храна, заштита на животна средина, здравствена заштита и заштита при работа е дадена во прилог III.6.

IV СУРОВИНИ И ПОМОШНИ МАТЕРИЈАЛИ, ДРУГИ СУПСТАНЦИИ И ЕНЕРГИИ УПОТРЕБЕНИ ИЛИ ПРОИЗВЕДЕНИ ВО ИНСТАЛАЦИЈАТА

IV.1 Да се даде листа на сировини и помошни материјали, супстанции, препарати, горива, и енергија која се произведува или употребува преку активноста.

Листата(-тите) која е дадена треба да биде сосема разбирлива и треба да се вклучат, сите употребени материјали, горивата, меѓупроизводи, лабораториски хемикалии и производ(и).

Посебно внимание треба да се посвети на материјалите и производите кои се составени или содржат опасни супстанции. Списокот мора да ги содржи споменатите материјали и производи со јасна ознака согласно Анекс II од Додатокот на Упатството.

Табели [IV.1.1](#) и [IV.1.2](#) мораат да се пополнат.

Дополнителни информации треба да се дадат во **Прилогот IV.**

ОДГОВОР

Деталите за сировините и помошните материјали кои би можеле да имаат влијание на животната средина, а кои се употребуваат во инсталацијата се дадени во табелата IV.1.1. Составот на материјалите, R и S фразите се земени од сертификатите за квалитет и заштита за секој материјал соодветно. Во табела IV.1.2 претставени се поединечно секоја материја која се употребува со влијанието во животната средина, ризикот и безбедноста за секоја од нив. Со изградбата на пречистителната станица ќе бидат елиминирани сите влијанија врз животната средина согласно уредбата за класификација на водите (Службен весник 18-99).

За потребите на производството ПИВАРА СКОПЈЕ, АД користи вода како сировина, но и како помошен материјал во процесите за добивање на крајни производи (ладење, перење, чистење и сл.) ПИВАРА СКОПЈЕ, АД при технолошките процеси ги користи следниве основни енергенси:

- електрична енергија и
- природен гас.

Во 2007 година потрошени се следниве количини:

Производствен процес	електрична енергија	природен гас	вода
ПИВО И БАП	14.100.000 kWh	3.825.000 Nm ³	600.000m ³

Потрошувачи на природен гас се котлите во Котларата.

V РАКУВАЊЕ СО МАТЕРИЈАЛИТЕ

V.1 Ракување со сировини, меѓупроизводи и производи

Во табелите [IV.1.1](#) и [IV.1.2](#) од Секцијата IV треба да се набројат сите материјали.

Овде треба да се истакнат детали за условите на складирање, локација во објектот, системот за сегрегација и транспортните системи во објектот. Приложете информациите кои се однесуваат на интегрираноста, непропусливоста и финалното тестирање на цевките, резервоарите и областите околу постројките.

Дополнителните информации треба да бидат дел од Прилогот V.1

ОДГОВОР

Сите опасни материјали наведени во табелите од претходното поглавје се чуваат во контејнери кои се исклучително наменети само за нивно складирање и се јасно означени. На секоја локација во фабриката каде што се чуваат опасни материјали постои заштита од секундарна контаминација, односно постојат специјално изградени базени или пак посебно дизајнирани полици во кои се чуваат опасните материји и кои го спречуваат истекувањето на супстанциите.

Редовно се прават тестирања за структури во котли, резервоари и цевни системи. Во прилог V.1 се приложени копии од резултатите од извршените тестирања.

V.2 Опис на управувањето со цврст и течен отпад во инсталацијата.

За секој отпаден материјал, дадете целосни податоци;

- (а) Името;
- (б) Опис и природа на отпадот;
- (в) Извор;
- (г) Каде е складиран и карактеристики на просторот за складирање;
- (д) Количина/волумен во м³ и тони;
- (е) Период или периоди на создавање;
- (ж) Анализи (да се вклучат методи на тестирање и Контрола на Квалитет);

(з) Кодот според Европскиот каталог на отпад.

Во случај кога одреден отпад се карактеризира како опасен, во информација треба тоа да биде јасно нагласено, согласно дефиницијата за опасен отпад од Законот за отпад (Службен весник 68-04).

Сумарните табели [V.2.1](#) и [V.2.2](#) треба да се пополнат, за секој отпад соодветно. Потоа, треба да се даде информација за Регистрацискиот број на Лиценцата/дозволата на претприемачот за собирање на отпад или на операторот за одложување/повторна употреба на отпадот, како и датумот на истекување на важечките дозволи.

Дополнителните информации треба да го сочинуваат **Прилогот V.2**

ОДГОВОР

Според законската регулатива отпадните материјали се делат на две основни групи:

- Неопасни отпадни материјали и
- Опасни отпадни материјали.

Согласно законската регулатива во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се создаваат следните видови на опасен отпад:

- Искористени отпадни масла;
- Флуоросцентни ламби;
- Отпадни акумулатори;
- Отпадни гуми од вилушканици.

Собирањето, чувањето и ускладишувањето на опасниот отпад е регулирано со посебна процедура со која се обезбедува усогласеност со барањата на Законите, како и намалување на негативното влијание врз животната средина.

Согласно оваа процедура просторијата во која се чуваат опасните материјали е опремена со природна и вештачка вентилација и истата е добро осветлена. Вратата на просторијата се затвора цврсто и истата се заклучува. На вратата на просторијата каде се ускладишува опасниот отпаден материјал истакнат е натпис "Влез на овластени лица", како и натпис со видот на опасниот отпаден материјал што се ускладишува. Во просторијата се забранува чување на материјали кои не спаѓаат во групата на опасни отпадни материјали. Пушење и изведување на било какви дејности со оган во просторијата каде се ускладишува опасниот отпаден материјал најстрого е забрането.

Ускладишувањето на опасните отпадни материјали се врши одвоено и тоа:

- Отпадните искористени масла во непропустлива амбалажа/буриња, кои се поставени на секундарни палети (танквени);

- Флуоросцентните ламби се одлагаат во метални затворени сандаци, каде што истите мораат да бидат поставени во картонски уметоци.

Искористени отпадни масла

Искористените отпадни масла се создаваат во процесот на одржувањето на постројките согласно техничката документација приложена од производителот на постројката.

Искористените отпадни масла (масла кои биле користени во технолошките постројки) се сместуваат во маркирани буриња/амбалажа и се предаваат во организационата единица Безбедност и заштита на времено ускладишување и чување и понатамошно упатување на преработка. Понатамошно управување со отпадните масла го презема соодветна компанија за рециклирање. Одговорно лице за искористените отпадни масла е Супервизорот на машинско одржување.

Собирање на отпадните масла се прави на местата на нивно создавање и се прави под контрола на одговорните лица во организационата единица каде се создаваат истите.

Отпадните масла се создаваат од:

- Машините во организационите единици за кои одговорноста ја сноси Супервизорот на машинско одржување;
- Вакуум пумпите, компресорите и компресорите од ладилниците за кои исто така е одговорен Супервизорот на машинско одржување;
- Вилушкари кои се користат во организационите единици и за нив е одговорен Супервизорот за одржување на возен парк. Целокупното одржување на исправноста на вилушкарите, како и промена на маслото од нив ја презема соодветна компанија. Должност на компанијата е создаденото отпадно масло веднаш да го превземе, односно истото не се транспортира на времено ускладишување во просторот на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД.

Одлагањето на амбалажата/бурињата со искористените отпадни масла се прави на локацијата за депонирање на отпад.

Бурињата во кои е сместено отпадното масло се поставуваат на секундарни контејнери со цел да се минимизира влијанието врз животната средина во случај на нивно истекување/излевање. Одговорно лице за одлагање на амбалажата/бурињата со искористени отпадни масла е Менаџерот за безбедност и заштита.

Истурање на искористените отпадни масла во дренажниот систем (канализациона мрежа) на фабриката е најстрого забрането.

Отпадните масла се насочуваат на управување кон оние компании кои имаат лиценца за вршење на дадениот вид на дејност.

Флуоросцентни ламби

Флуоросцентните отпадни ламби се создаваат како резултат на промена на неисправните расветни тела и истите се собираат од страна на електричар за време на секојдневната обиколка на фабриката и се сместуваат во метални затворени сандаци. Одговорен вработен за флуоросцентните ламби е Супервизорот за електро одржување.

Вработените кои се задолжени за собирање на искористените флуоросцентни ламби се обезбедени со ЛЗС, се со цел да се минимизира можноста од повредување во фаза на ракување со истите.

Граничното количество на отпадоците на искористените флуоросцентни ламби не се нормира во случај на нивно привремено чување во херметичката амбалажа (контејнери, сандаци).

При ускладишувањето на искористените флуоросцентни ламби помеѓу нив се поставуваат картонски уметоци. За ова исто така е одговорен Супервизорот за електро одржување. Искористените флуоросцентни ламби се ускладиштуваат на таков начин, кој ја исклучува секоја можност за нивно оштетување при транспорт до компанијата, која ќе врши понатамошно управување со овој вид на отпад. Насобраните искористени флуоросцентни ламби се предаваат на компанија која има соодветна лиценца за понатамошно управување/третирање со овој вид на отпад. Во моментот искористените флуоросцентни ламби се одлагаат на Депонија Дрисла. Одговорен за ова е Менаџерот за животна средина.

Скршените или оштетените флуоросцентни ламби се ускладиштуваат во херметичка амбалажа, а одговорен е Супервизорот за електро одржување.

Најстрого се забранува мешање на искористените флуоросцентни ламби во сандаците каде се прави нивно одлагање, со други видови на отпадни материјали. Одговорен за нив е Супервизорот за електро одржување.

Најстрого е забрането одлагање на искористените флуоросцентни ламби во контејнер со друг вид на отпад (третман како генерален отпад).

Севкупниот отпад (опасен и неопасен) што се создава од работењето на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД привремено се одлага на локација специјално одредена и уредена за таа намена (обележана во Мапа со диспозиција на локацијата во прилог II.2). Од тоа место надворешните компании согласно на потпишаните договори со ПИВАРА СКОПЈЕ, АД го подигаат отпадот. Подетални податоци за видот на отпадот, начинот на третирање и компанијата која го третира се дадени во табелите V.2.1 и V.2.2. Во прилог V.2 се дадени копии од договорите со надворешните компании кои го подигаат и третираат отпадот генериран во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД.

V.3 Одложување на отпадот во границите на инсталацијата (сопствена депонија)

За отпадите кои се одложуваат во границите на инсталацијата, треба да се поднесат целосни детали за местото на одложување (вклучувајќи меѓу другото процедури за селекција за локацијата, мапи на локацијата со јасна назначеност на заштитените водни зони, геологија, хидрогеологија, план за работа, составот на отпадот, управување со гасови и исцедокот и грижа по затворање на локацијата).

Дополнителните информации да се вклучат во **Прилогот V.3.**

ОДГОВОР

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД нема сопствена депонија за трајно одлагање на генерираниот отпад.

VI ЕМИСИИ

VI.1 Емисии во атмосферата

VI.1.1 Детали за емисија од точкасти извори во атмосферата

Сите емисии од точкасти извори во атмосферата треба детално да бидат објаснети. За емисии од парни котли со топлотен влез над 5 MW и други котли над 250 kW треба да се пополни Табела [VI.1.1](#). За сите главни извори на емисија треба да се пополнат Табелите [VI.1.2](#) и [VI.1.3](#), а табелата [VI.1.4](#) да се пополни за помали извори на емисија.

Потребно е да се вклучи список на сите извори на емисии, заедно со мапи, цртежи, и придружна документација како **Прилог VI**. Информации за висината на емисиите, висина на покривите, и др., исто така треба да се вклучат, како и описи и шеми на сите системи за намалување на емисиите.

Барателот треба да го наведе секој извор на емисија од каде се емитуваат супстанциите наведени во Анекс III од Додатокот на Упатството.

За емисии надвор од Белешките за НДТ, потребно е да се направи целосна проценка на постоечкиот систем за намалување/третман на емисиите. Потребно е да се приложи изготвен план за подобрување насочен кон постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ. Со тоа треба да се означат конкретни цели и временски респоред, заедно со опции за модификација, надградување и замена потребни за да се доведат емисиите во рамките поставени во Белешките за НДТ. Секој неуспех во постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ треба да биде објаснет и оправдан.

ОДГОВОР

Во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД постојат три извори на емисии во атмосферата (означени со A1, A2 и A3 во прилог II.2 Мапа со диспозиција на локацијата). Тоа се трите канали за одвод на гасови (оџаци) од котлите (2 парни котли - тип ВК6 100 и еден парен котел тип ORO 255A). Информации за точките на емисија, како и карактеристиките на котлите и емисиите се дадени во табелите VI.1.1, VI.1.2. Во табелата VI.1.3 дадени се резултатите од мерењата на хемиските карактеристики на емисијата од едниот котел од типот ВК6 100 извршени на 24.03.2008 година. Мерење на само еден извор на емисија е извршено поради тоа што во секојдневното работење на инсталацијата трите котли не работат истовремено. Во зависност од потребите за нормално и непречено одвивање на производствените процеси во функција се пушта оној котел кој може сам да ги задоволи барањата или, евентуално, се пуштаат два.

VI.1.1.1 Фугитивни и потенцијални емисии

Во Табела [VI.1.5](#) да се даде листа на детали за фугитивните и потенцијални емисии.

Согласно активностите наведени во *Правилникот за максимално дозволени концентрации и количество и за други штетни материи што може да се испуштаат во воздухот од одделни извори на загадување (Службен весник 3/90)* во врска со ограничувањето на емисиите на испарливи органски соединенија при употреба на органски раствори во поединечни активности и инсталации:

- наведете дали емисиите се во границите дадени во гореспоменатиот Правилник, и доколку не се, како тие ќе се постигнат.

Целосни детали и сите дополнителни информации треба да го сочинуваат **Прилогот VI.1.2**

ОДГОВОР

Согласно процесите што се изведуваат и инсталираната опрема во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД, може да се каже дека не постојат извори на фугитивни и потенцијални емисии во атмосферата.

VI.2 Емисии во површинските води

За емисии во површинските води треба да се пополнат табелите [VI.2.1](#) и [VI.2.2](#).

Листа на сите емисиони точки, заедно со мапите, цртежите и придружната документација треба да се вклучи во **Прилог VI.2**.

Барателот треба да наведе за секој извор на емисија посебно дали се емитуваат супстанции наведени во Анекс IV од Додатокот на Упатството.

Потребно е да се дадат детали за сите супстанции присутни во сите емисии, согласно Табелите III до VIII од Уредбата за класификација водите (Службен Весник 18-99). Мора да бидат вклучени сите истекувања на површински води и сите поројни води од дождови кои се испуштаат во површинските води. За сите точки на истекување треба да биде дадена географска положба по националниот координативен систем (10 цифри, 5 И, 5 С). Треба да се наведе идентитетот и типот на реципиентот (река, канал, езеро и др.)

За емисии надвор од Белешките за НДТ, потребно е да се направи целосна проценка на постоечкиот систем за намалување/третман на емисиите. Потребно е да се приложи изготвен план за подобрување насочен кон постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ. Со тоа треба да се означат конкретни цели и временски распоред,

заедно со опции за модификација, надградување и замена потребни за да се доведат емисиите во рамките поставени во Белешките за НДТ. Секое значително надминување на граничните вредности од Белешките за НДТ треба да биде објаснет и оправдан.

ОДГОВОР

Од ПИВАРА СКОПЈЕ, АД нема емисија во површински води.

VI.3 Емисии во канализација

Потребно е да се комплетираат табелите [VI.3.1](#) и [VI.3.2](#).

Сумарна листа на изворите на емисии, заедно со мапите, цртежите и дополнителната документација треба да се вклучи во **Прилог VI.3**. Потребно е да се дадат детали за сите супстанции присутни во било кои емисии, согласно Табелите III до VIII од Уредбата за класификација водите (Сл. весник 18-99). Исто така во **Прилогот VI.3** треба да се вклучат сите релевантни информации за канализацијата приемник, вклучувајќи и системи за намалување/третирање на отпадни води кои не се досега опишани.

За емисии надвор од Белешките за НДТ, потребно е да се направи целосна проценка на постоечкиот систем за намалување/третирање на емисиите. Потребно е да се приложи изготвен план за подобрување насочен кон постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ. Со тоа треба да се означат конкретни цели и временски респоред, заедно со опции за модификација, надградување и замена потребни за да се доведат емисиите во рамките поставени во Белешките за НДТ. Секој неуспех во постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ треба да биде објаснет и оправдан. Дадете детали за сите емисии кои може да имаат влијание на интегритетот на канализацијата и на безбедноста во управувањето и одржувањето на канализацијата.

ОДГОВОР

Во табелата VI.3.1 се дадени деталите за единствената точка на емисија во градска канализација - Скопје. Оваа точка на емисија е означена со WW во прилогот II.2 Мапа со диспозиција на локацијата.

VI.4 Емисии во почвата

За емисии во почва да се пополнат Табелите [VI.4.1](#) и [VI.4.2](#).

Опишете ги постапките за спречување или намалување на влезот на загадувачки материи во подземните води, како и постапките за

спречување на нараушување на состојбата на било кои подземни водни тела.

Барателот треба да обезбеди детали за видот на супстанцијата (земјоделски и неземјоделски отпад) кој треба да се расфрла на почвата (отпадна мил, пепел, отпадни течности, кал и др.) како и предложените количества за апликација, периоди на испуштање и начинот на испуштање (испустна цевка, резервоар).

За емисии надвор од Белешките за НДТ, потребно е да се направи целосна проценка на постоечкиот систем за намалување/третман на емисиите. Потребно е да се приложи изготвен план за подобрување насочен кон постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ. Со тоа треба да се означат конкретни цели и временски респоред, заедно со опции за модификација, надградување и замена потребни за да се доведат емисиите во рамките поставени во Белешките за НДТ. Секој неуспех во постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ треба да биде објаснет и оправдан. Секој неуспех во постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ треба да биде објаснет и оправдан.

ОДГОВОР

Од производствените процеси во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД нема емисии во почвата. Како што беше наведено во поглавјето V.2, во кругот на фабриката има простор на кој привремено се одлага отпадот и од каде се подига од страна на надворешни компании. Целиот тој простор е прекриен со бетонска подлога со што се спречуваат потенцијалните емисии од складираниот отпад во почвата.

VI.5 Емисии на бучава

Дадете детали за изворот, локацијата, природата, степенот и периодот или периодите на емисиите на бучава кои се направени или ќе се направат.

Табела [VI.5.1](#) треба да се комплетира, како што е предвидено за секој извор.

Придружната документација треба да го сочинува **Прилогот VI. 5**

За емисии надвор од опсегот предвиден со Одлуката за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетната бучава (Сл. Весник 64 од 1993 год.), потребно е да се направи целосна проценка на постоечкиот систем за намалување/третман на емисиите. Потребно е да се приложи изготвен план за подобрување насочен кон постигнување на граничните вредности од Белешките за НДТ. Со тоа треба да се означат конкретни

цели и временски респоред, заедно со опции за модификација, надградување и замена потребни за да се доведат емисиите во рамките поставени во Белешките за НДТ.

ОДГОВОР

Како извори на бучава во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се јавуваат производствените линии и СИДЕЛ (линија за дување на пластични шишиња) во погонот за производство на безалкохолни пијалаци, точилницата во погонот за производство на пиво, како и котлите во енергетика. Деталите за изворите на емисии на бучава во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се дадени во прилог VI.5 Извори на бучава и во табелата VI.5.1.

VI.6 Вибрации

Податоците (и опис на вибрациите) треба да се предвидат или да се однесуваат на изминатата година.

Идентификувај ги изворите на вибрации кои влијаат на животната средина надвор од границите на постројката и забележи ги резултатите на мерењата или пресметките кои се изведувале. Во извори на вибрации може да се вклучат и бучавата од транспортот што се одвива во инсталацијата. За новите инсталации или за измените во инсталациите се вклучуваат сите извори на вибрации и било кои вибрации кои настануваат за време на градбата. Сите извори треба да се опишат во графички анекси.

Дополнителната документација треба да го сочинува **Прилогот VI. 6**

ОДГОВОР

Во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД не се идентификувани извори на вибрации кои влијаат врз животната средина надвор од границите на инсталацијата.

VI.7 Извори на нејонизирачко зрачење

Идентификувај ги изворите на нејонизирачко зрачење (светлина, топлина и др.) кои влијаат на животната средина надвор од хигиенската зона на постројката и забележи ги резултатите на мерењата или пресметките кои се извршени.

ОДГОВОР

Во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД не постојат извори на нејонизирачко зрачење.

VII СОСТОЈБИ НА ЛОКАЦИЈАТА И ВЛИЈАНИЕТО НА АКТИВНОСТА

VII.1 Опишете ги условите на теренот на инсталацијата

Обезбеди податоци за состојбата на животната средина (воздухот, површинската и подземна вода, почвата, бучавата) кои се однесуваат на изградбата и започнувањето на инсталацијата со работа.

Обезбеди оценка на влијание на било кои емисии во животната средина, вклучувајќи ги и медиумите во кои не се направени емисиите.

Опиши, каде е соодветно, мерки за минимизирање на загадувањето на големи далечини или на територијата на други држави.

ОДГОВОР

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД е лоцирана во Источна индустриска зона во општина Гази Баба. Во нејзина непосредна близина се лоцирани и други индустриски објекти, меѓу кои се фабриките Европа, Жито Лукс, ЈСП Скопје, Алкалоид, ЖАС.

Компанијата располага со следнава инфраструктура:

- ❖ во делот за *Производство на пиво* се лоцирани објектите:
  - Управна зграда
  - Точилница за ПЕТ и лименка
  - Варилница
  - Точилница за буриња
  - Лежни подрум
  - Стара варилница
  - Сладара
  - Енергетски блок
  - Компресорско одделение
  - Точилница за стакло
  - Магацин за готов производ
  - Главна капија
  - Транспортен влез
  - Архива, продажно одделение
  - Бензинска пумпа
  - Оцетара
  - CO₂
- ❖ во делот на *Производство на БАП* се сместени објектите:
  - Третман на вода
  - Сирупана
  - Точилница за БАП
  - Магацин за готов производ
  - Компресорско одделение

- Магацин за репроматеријали
- Помошни простории
- Маркетинг и комерција
- Транспортен влез
- Главен влез
- Тренинг центар.

Точната локација на овие објекти е дадена во прилог II.2 Мапа со диспозиција на локацијата.

Во прилог VII.1 е дадена розата на ветрови за скопската котлина.

VII.2 Оценка на емисиите во атмосферата

Опиши ги постоечките услови во поглед на квалитетот на воздухот со посебна напомена на стандардите за квалитет на амбиенталниот воздух.

Да се наведе дали емисиите од главните загадувачки супстанции од *Правилникот за максимално дозволени концентрации и количество и за други штетни материи што може да се испуштаат во воздухот од одделни извори на загадување (Сл.весник 3/90)* во атмосферата можат да наштетат на животната средина. Ако е детектиран мирис надвор од границите на инсталацијата да се обезбеди оценка на мирисот во однос на фреквенцијата и локацијата на појавување.

Дадете детали и оценка на влијанијата на било кои постоечки или предвидени емисии во животната средина, вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.

Во Прилогот VII.2 треба да се дадат модели за дисперзија на емисиите во атмосферата од различните процеси во инсталацијата.

ОДГОВОР

Емисиите во атмосферата од ПИВАРА СКОПЈЕ, АД настануваат при следниве процеси:

- производство на пиво: процес на производство (мирис)
- производство на пиво: сушара (прашина)
- производство на пиво: производство на CO₂
- енергетика: работа на котлите - производство на пареа (генерирање на издувни гасови)
- магацин за суровини и репроматеријали: утовар, истовар и скалдирање на опасни материи (работа на моторите со внатрешно согорување (камиони и комбиња).

Овие аспекти може да го влошат квалитетот на воздухот и поради тоа ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има воспоставено оперативна контрола и управува со секој аспект согласно на соодветните документирани процедури. Како што беше наведено во поглавјето II од ова барање во прилог II.4 Дефинирање на аспекти на животна средина за

2008 година може да се види прегледот на идентификуваните и евалуирани аспекти на животна средина на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД за 2008 година, заедно со местото на настанување за секој аспект и начините за нивно управување.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД редовно ги следи и прави евалуација на законските и други барања со кои мора да бидат усогласени. Во Прилог VII.2 е дадена Евалуација на законски и други барања за емисии за издувни гасови, отпадни води, бучава и мирис.

Врз основа на податоците добиени од извршените мерења и анализи на емисијата на загадувачки супстанции во воздухот од страна на Лабораторијата за еколошки испитувања Технолаб доо Скопје, констатирано е дека резултатите од снимањата и анализите се во согласност со “Правилникот за максимално дозволени концентрации и количества” (Сл.весник 3/90), односно нема надминување на максимално дозволената концентрација за ниту една загадувачка супстанција.

VII.3 Оценка на влијанието врз површинскиот реципиент

Опиши ги постоечките услови во поглед на квалитет на водата со посебно внимание на стандардите за квалитет на животна средина (Уредба за класификација на водите, Сл. Весник бр.18 од 1999 година). Треба да се пополни Табелата [VII.3.1](#).

Наведете дали емисиите на главните загадувачки супстанции (како што се дефинирани во Анекс IV од Додатокот на Упатството) во водата можат да наштетат на животната средина.

Дадете детали и оценка на влијанијата на било кои постоечки или предвидени емисии во животната средина, вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.

Деталите од оценката и било кои други релевантни информации за реципиентот треба да се поднесат во **Прилог VII.3**.

ОДГОВОР

Од ПИВАРА СКОПЈЕ, АД нема емисии во површински води.

VII.4 Оценка на влијанието на испуштањата во канализација

Дадете детали и оценка на влијанијата на било кои постоечки или предвидени емисии во животната средина, вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.

Деталите од оценката и било кои други дополнителни информации треба да се поднесат во **Прилог VII.4.**

ОДГОВОР

Влошување на квалитетот на отпадните води во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се случува при следниве активности:

- производство на безалкохолни пијалаци: чистење на опремата и просториите (генерирање на отпадна вода)
- производство на безалкохолни пијалаци: загадување на отпадни води - лужина
- производство на безалкохолни пијалаци: третман на вода - загадување на отпадни води (хемикалии)
- производство на безалкохолни пијалаци: концентрат - загадување на отпадни води (концентрат)
- магацин за сировини и репроматеријали: утовар, истовар и скалдирање на опасни материи - загадување на отпадни води (хемикалии)
- одржување на возен парк: перење на возила - генерирање на отпадни води
- производство на пиво: чистење на опремата и просториите - генерирање на отпадна вода
- производство на пиво - загадување на отпадни води (лужина)
- производство на пиво - загадување на отпадни води (киселини)
- производство на пиво: процес на производство - генерирање на отпад од процесот на производство (киселгур и др. талози)
- производство на пиво: ХПВ (хемиска припрема на вода) - загадување на отпадни води (хемикалии)
- лабораторија: ракување со хемикалии - генерирање на отпадна вода
- ПИВАРА СКОПЈЕ: фабрички круг - генерирање на отпадни санитарни води.

Целокупната отпадна вода што се генерира од производствените процеси во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД заедно со отпадната санитарна вода од еден заеднички испуст се влива во градска канализација - Скопје.

Управувањето со овие аспекти е според пропишаните документи од системот за управување во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД. Прегледот на аспектите заедно со местото на настанување за секој аспект и начините за нивно управување може да се види, како што беше веќе наведено во поглавјето II од ова барање во прилог II.4 Дефинирање на аспекти на животна средина за 2008 година.

Како што беше претходно наведено ПИВАРА СКОПЈЕ, АД редовно ги следи и прави евалуација на законските и други барања со кои мора да бидат усогласени. Во Прилог VII.2 е дадена Евалуација на законски и други барања за емисија на издувни гасови, отпадни води, бучава и мирис.

Резултатите од извршените мерења и анализи на отпадната вода пред влив во градската канализација покажуваат дека загадувачките

материи во отпадните води се во согласност со МКД пропишани со законите во Р. Македонија (Сл. весник на град Скопје 28/83 и 14/87).

VII.5 Оценка на влијанието на емисиите врз почвата и подземните води

Опиши го постоечкиот квалитет на подземните води, согласно Уредбата за класификација на водите (Сл. Весник 18-99). Табелите [VII.5.1](#) треба да се пополнат.

Дадете детали и оценка на влијанијата на било кои постоечки или предвидени емисии во почвата (пропусливи слоеви, почви, полупочви и карпести средини), вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.

Ова вклучува расфрлање по површината, инјектирање во земјата и др.

Деталите за оценката вклучувајќи хидрогеолошки извештај (да се вклучат метеоролошки податоци и податоци за квалитетот на водата, класификација на водопрпусливиот слој, осетливост, идентификација и зонирањето на изворите и ресурсите), како и педолошки извештај треба да се поднесат во **Прилогот VII.5**. Кога емисиите се насочени директно на или во почвите треба да се направат испитувања на почвите. Треба да се идентификуваат сите осетливи водни тела (како резултат на површински емисии).

ОДГОВОР

Како резултат на активностите што се извршуваат во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД идентификувани се следниве аспекти на животна средина:

- производство на безалкохолни пијалаци - загадување на почва (лужина)
- магацин за сировини и репроматеријали: утовар, истовар и скалдирање на опасни материи - загадување на почва (хемикалии)
- производство на пиво - загадување на почва (киселини)
- ПИВАРА СКОПЈЕ: користење на печатари - генерирање на тонери и кертриџи
- ПИВАРА СКОПЈЕ: користење на уреди за баркод - генерирање на мастило од уреди за кодирање.

При евалуацијата на овие аспекти ниеден од нив не е вреднуван дека е со висок приоритет. Прегледот на дефинираните аспекти на животна средина е даден во прилог II.4. Воспоставениот систем за управување со животна средина во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД управува и ги контролира овие аспекти и со тоа се обезбедува тие активности да не претставуваат извори на емисии.

Според тоа, емисии врз почвата и подземните води во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се можни само во случаи на инцидентни истекувања на лужина, природен гас и нафта. Мерки што се превземаат за да не се случи било каква емисија врз почвата и подземните води дадени се детално во поглавје XII.1 од Апликацијата.

И покрај тоа што од работењето на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД нема емисии во почвата редовно се прават мерења на квалитетот на почвата. Резултатите од извршените мерења се дадени во прилог VII.5 Оценка за квалитетот на почвата.

VII.5.1 Расфрлање на земјоделски и неземјоделски отпад

Табелите [VII.5.2](#) и [VII.5.3](#) треба да се комплетираат онаму каде што е соодветно. Повеќе информации се достапни во Упатството за ова барање.

Доколку отпадот се расфрлува на земјиште во туѓа сопственост, да се приложи соодветен договор со сопственикот.

ОДГОВОР

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД нема земјоделски и неземјоделски отпад поради тоа оваа точка од барањето не е применлива за ПИВАРА СКОПЈЕ, АД.

VII.6 Загадување на почвата/подземната вода

Треба да бидат дадени детали за познато минато или сегашно загадување на почвата и/или подземната вода, на или под теренот.

Сите детали вклучувајќи релевантни истражувачки студии, оценки, или извештаи, резултати од мониторинг, лоцирање и проектирање на инсталации за мониторинг, планови, цртежи, документација, вклучувајќи инженеринг за спречување на загадувања, ремедијација и било кои други дополнителни информации треба да се вклучат во Прилогот VII.6.

ОДГОВОР

Нема податоци за загадувања на почвата и/или подземната вода кои настанале во минатото. Во периодот во кој ПИВАРА СКОПЈЕ, АД работи на оваа локација не се случиле никакви загадувања на почвата и/или подземната вода.

VII.7 Оценка на влијанието врз животната средина на искористувањето на отпадот во рамките на локацијата и/или неговото одлагање

Опиши ги постапките за спречување на создавање отпад и искористување на истиот.

Дадете детали и оценка на влијанието врз животната средина на постоечкото или предложеното искористување на отпадот во рамките на локацијата и/или неговото одлагање, вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.

Овие информации треба да се дел од **Прилогот VII.7.**

ОДГОВОР

Севкупниот отпад (опасен и неопасен) што се генерира во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД, а кој беше специфициран во поглавјето V.2 и соодветните табели од тоа поглавје (V.2.1 и V.2.2), се одлага на специјално одреден за таа намена простор, од каде компаниите со кои ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има потпишано договор го подигаат. Целиот простор на кој се одлага отпадот е покриен со бетонска подлога. Опасниот отпад се одлага одвоено од неопасниот и истиот е поставен на секундарни контејнери. На овој начин се спречуваат можните емисии во почвата и подземните води. Создадениот отпад нема влијание врз квалитетот на воздухот (нема мирис, ниту пак создава прашина).

VII.8 Влијание на бучавата

Дадете детали и оценка на влијанијата на сите постоечки или предвидени емисии врз животната средина, вклучувајќи ги и медиумите различни од оние во кои емисиите би се случиле.

Мерења од амбиенталната бучава

Пополнете ја Табела [VII.8.1](#) во врска со информациите побарани подолу:

1. Наведете ги максималните нивоа на бучава што може да се појават на карактеристични точки на границите на инсталацијата. (наведете го интервалот и траењето на мерењето)
2. Наведете ги максималните нивоа на бучава што може да се појават на посебни осетливи локации надвор од границите на инсталацијата.
3. Наведете детали за постоечкото ниво на бучава во отсуство на бучавата од инсталацијата.

Во случај кога се надминати граничните вредности дадени со Одлуката за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетната бучава (Сл. Весник 64 од 1993 год.), во **Прилогот VII.8** треба да се приложат модели на предвидување, мапи, дијаграми и придружни документи, вклучувајќи детали за намалување и предложените мерки за контрола на бучавата.

ОДГОВОР

Во поглавјето VI.5 од ова барање за интегрирана еколошка дозвола беа наведени изворите на емисии на бучава во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД, а во соодветната табела од тоа поглавје беа наведени резултатите од извршените мерња на интензитетот на бучава на тие емисиони точки. Врз основа на добиените резултати од мерењата и анализата на нивото на бучава во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД, извршени од страна на Централна лабораторија за животна средина (МЖСПП) може да се заклучи следното:

- интензитетот на бучавата што се емитира во животната средина во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД, на мерните места:
  1. Кока Кола погон, северна страна (мерно место AN1)
  2. Кока Кола погон, јужна страна (мерно место AN2)
  3. Јужна страна од објект Котларница (мерно место AN3)е во граница на максимално дозволеното ниво (МДН).

Резултатите од извршените мерења може да се видат во табелата VII.8.1.

VIII ОПИС НА ТЕХНОЛОГИИТЕ И ДРУГИТЕ ТЕХНИКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ, ИЛИ ДОКОЛКУ ТОА НЕ Е МОЖНО, НАМАЛУВАЊЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ЗАГАДУВАЧКИТЕ МАТЕРИИ

Опиши ја предложената технологија и другите техники за спречување или, каде тоа не е можно, намалување на емисиите од инсталацијата.

VIII.1 Мерки за спречување на загадувањето вклучени во процесот

Треба да бидат вклучени детали за системите за третман/намалување (емисии во воздух и вода), заедно со шеми доколку е можно.

За секоја идентификувана емисиона точка пополнете Табела [VIII.1.1](#) и вклучете детални описи и шеми на сите системи за намалување.

Прилогот VIII.1 треба да ги содржи сите други придружни информации.

VIII.2 Мерки за третман и контрола на загадувањето на крајот од процесот

Треба да бидат вклучени детали за системите за третман/намалување (емисии во воздух и вода), заедно со шеми доколку е можно.

Прилогот VIII.2 треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР

➤ Мониторинг и одржување на опремата

За спречување, односно намалување на емисиите на загадувачките материји еден од најважните елементи е мониторингот на инсталираната опрема. Мониторингот на инсталираната опрема се врши континуирано визуелно од страна на вработените кои је опслужуваат процесната и останатата опрема, како и од страна на Службата за одржување, согласно Законската обврска во Република Македонија и препораките на производителот на опремата.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има документирано процедура за одржување на опремата, која помага да се обезбеди навремено и квалитетно одржување на опремата со цел непречено и квалитетно одвивање на технолошкиот процес. Постапката започнува со идентификување на опремата врз основа на техничката документација од производителот од страна на супервизорот на одржување и изготвување на Листа на опрема и Машинска карта на опремата. Доколку се работи за планирано одржување, Супервизорот на одржување согласно техничката документација, Листата на опрема и Машинската карта, изготвува Годишен план за одржување и истиот го

доставува до Менаџерот на производство. Планот дефинира што треба да биде заменето, од кого, со кои помагала и во кој период. Врз основа на техничката документација и Листата на опрема, Супервизорот на одржување изготвува (или ги ревидира постоечките) периодични Контролни листи за опремата (дневни, неделни, месечни). Доколку планираните активности за превентивно одржување не можат да се отстранат со расположивите делови, средства и луѓе, Супервизорот на одржување го известува Менаџерот на производство и се започнува со постапка за обезбедување надворешен сервис.

Оператерот на одржување или надворешниот сервисер интервенцијата ја извршува согласно работното упатство, врз основа на годишниот План за одржување, Техничката документација за опремата, Дневен/неделен План за превентивно одржување, периодичните Контролни листи за опремата, Барање/налог за интервенција и Работен налог (надворешниот изведувач). Видот на извршената интервенција и заменетите делови се евидентираат во Запис за извршена интервенција, Дневен/неделен План за превентивно одржување, периодичните Контролни листи за опремата и Извештајот од надворешен сервис и истите се предаваат на Супервизорот на одржување. Записот од извршената интервенција се евидентира во Машинската карта на опремата.

По извршената интервенција, Супервизорот на одржување извршува преглед на извршената интервенција и констатира дали е во ред. Ако опремата не е во исправна состојба, се повторува интервенцијата. Доколку опремата е во ред, се констатира исправна опрема.

Доколку се јави потреба од непланирана интервенција, Сменоводителот од производство пријавува дефект кај Супервизорот или оператерот од одржување и доставува Барање/налог за интервенција. Супервизорот и оператерот од одржување, врз основа на Барање/налог за интервенција и Техничката документација, го дефинираат дефектот и ја одредуваат причината за дефектот. Ако причината за дефектот може да се отстрани со расположивите делови, алат и луѓе, Супервизорот го потпишува Барањето/налог за интервенција и го дава на оператерот од одржување. Оператерот од одржување врши интервенција согласно издаденото Барање/налог и работното упатство и работи на отстранување на дефектот. Во запис за извршена интервенција ги евидентира видот на интервенцијата и заменетите делови и го доставува до Супервизорот на одржување. Записот за извршена интервенција се евидентира во машинската карта на опремата.

Супервизорот на одржување утврдува дали по извршената интервенција опремата работи со потребните параметри за производство на квалитетен производ. Ако опремата се уште е во состојба на дефект, се утврдува дали опремата може да се поправи. Ако не е можна поправка, опремата се предлага за расход. Доколку се уште е можна поправка, повторно се врши дефинирање на дефектот.

Доколку причината за дефектот не може да се отстрани со расположивите делови, средства и луѓе, Супервизорот на одржување

го известува Менаџерот на производство и се започнува со постапка на обезбедување надворешен сервис.

➤ **Изградба на пречистителна станица за отпадна вода**

Покрај тоа што мерењата на емисиите на отпадна вода од технолошките процеси покажуваат дека тие се во рамките на пропишаните максимално дозволени количини ПИВАРА СКОПЈЕ, АД планира изградба на пречистителна станица за отпадни води. Деталите за планот за изградба на пречистителната станица, како и очекуваните вредности на емисиите (параметрите) по изградбата на станицата се дадени во рамките на оперативениот план (поглавје XI од ова барање за интегрирана еколошка дозвола).

➤ **Котлара**

Од извршените мерења на емисиите од трите котли, кои при својата работа користат природен гас, може да заклучиме дека тие не претставуваат загадувачи бидејќи емисиите од нив се во рамките на максимално дозволениите концентрации и количества (пропишани во Правилник за максимално дозволени концентрации и количества - Сл. весник на РМ бр.3/90), како резултат на тоа на оџаците од котлите нема вградено филтри.

Доколку во иднина од било која причина дојде до промена на оваа состојба ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се обврзува да преземе соодветни мерки со кои првенствено ќе настојува да се спречат емисиите на штетните материји, а во случај тоа да не е возможно ќе преземе мерки за намалување на таквите емисии.

IX МЕСТА НА МОНИТОРИНГ И ЗЕМАЊЕ НА ПРИМЕРОЦИ

Идентификувајте ги места на мониторинг и земање на примероци и опишете ги предлозите за мониторинг на емисиите.

Пополнете ја табелата [IX.1.1](#) (онаму каде што е потребно) за емисиите во воздух, емисии во површински води, емисии во канализација, емисии во почва и за емисии на отпад. За мониторинг на квалитетот на животната средина, да се пополни табелата [IX.1.2](#) за секој медиум на животната средина и мерно место поединечно.

Потребно е да се вклучат детали за локациите и методите на мониторингот и земање примероци .

Прилогот IX треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР

Од производствените процеси на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД идентификувани се следниве точки на емисии:

- 1. точки на емисии во воздух*
  - A1 - вентилационен канал (оџак) од парен котел тип BK6 100
  - A2 - вентилационен канал (оџак) од парен котел тип BK6 100
  - A3 - вентилационен канал (оџак) од парен котел тип ORO 255A
- 2. точки на емисии во канализација*
  - WW - влив во градска канализација - Скопје.

Локациите на кои се наоѓаат овие точки на емисии се означени во прилог II.2 Мапа со диспозиција на локацијата. Овие точки на емисија претставуваат и мерни места на кои ПИВАРА СКОПЈЕ, АД прави мониторинг на квалитетот на животната средина. Деталите за планираниот мониторинг на емисиите е даден во табелите IX.1.1. Мониторингот на отпадните води при влив во градска канализација, кој ПИВАРА СКОПЈЕ, АД го применува и кој е наведен во соодветната табела IX.1.1 - за емисиона точка WW, ќе се спроведува се до изградбата на пречистителната станица. Кога пречистителната станица ќе се изгради ќе се применува мониторинг програмата наведена во прилог XI Оперативен план: Пречистителна станица за отпадна вода.

Следење на влијанијата врз животната средина од работата на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се прави и преку мониторинг на квалитетот на почвата и на нивото на бучава на следниве мерни места:

- 1. мониторинг на квалитетот на почва*
  - G1 - во делот за производство на БАП
  - G2 - во делот за производство на пиво
- 2. ниво на бучава*
  - N1 - во делот за производство на БАП (север)
  - N2 - во делот за производство на БАП (исток)
  - N3 - во делот за производство на пиво (Котлара).

Локациите на овие мерни места се означени во прилог II.2 Мапа со диспозиција на локацијата. Деталите за мониторинг се дадени во табелите IX.1.2.

Покрај горе наведениот мониторинг на квалитетот на животната средина, ПИВАРА СКОПЈЕ, АД во рамките на воспоставениот систем за управување со заштита на животната средина прави и други мерења со кои се следат значајните аспекти на животната средина. Деталите за овие мерења и мониторинг се дадени во прилог IX Програма за мониторинг и мерење.

X ЕКОЛОШКИ АСПЕКТИ И НАЈДОБРИ ДОСТАПНИ ТЕХНИКИ

Опишете ги накратко главните алтернативи на предлозите содржани во барањето, доколку постојат такви.

Опишете ги сите еколошки аспекти кои биле предвидени во однос на почисти технологии, намалување на отпад и замена на суровините. Опишете ги постоечките или предложените мерки, со цел да се обезбеди дека:

1. Најдобрите достапни техники се или ќе се употребат за да се спречи или елиминира или, онаму каде што не е тоа изводливо, генерално да се намали емисијата од активноста;
2. не е предизвикано значајно загадување;
3. создавање на отпад е избегнато во согласност со Законот за отпад; кога отпад се создава, се врши негово искористување, или кога тоа технички и економски е невозможно, се врши негово одлагање и во исто време се избегнува или се намалува неговото влијание врз животната средина;
4. енергијата се употребува ефикасно;
5. преземени се потребните мерки за спречување на несреќи и намалување на нивните последици (како што е детално опишано во Делот XI);
6. преземени се потребните мерки по конечен престанок на активностите со цел избегнување на сите ризици од загадување и враќање на локацијата во задоволителна состојба (како што е детално опишано во Делот XII);

Прилогот X треба да ги содржи сите други придружни информации. Образложете го изборот на технологијата и дадете образложение (финансиско или друго) зашто не е имплементирана технологија предложена со Белешките за НДТ или БРЕФ документите.

ОДГОВОР

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД во рамките на имплементируваниот Систем за управување со заштита на животна средина, а во согласност со барањата на ИСО 14001:2004, на годишно ниво ги идентификува аспектите на животната средина и го евалуира нивното влијание врз животната средина. Секој од дефинираните аспекти се управува по точно одредена постапка. Како што беше и претходно наведено аспектите за 2008 година се дадени во прилог II.4 Дефинирање на аспекти на животна средина за 2008 година. Овие активности се во согласност и со препораките на Best Available Techniques (BAT) in the Food, Drink and Milk Industries (Најдобри Достапни Техники (НДТ) за индустриите за храна, пијалоци и млеко) и Секторско упатство за третман на отпадни води и отпадни гасови, каде се наведени техники кои треба да ги земат во предвид компаниите, а кои имаат потенцијал за постигнување на високо ниво на заштита на животната средина.

НДТ за индустриите за храна, пијалоци и млеко во делот за превенција на инциденти (точки 4.6 и 5.1.7) ги предвидува следниве фази за управување со потенцијалните инциденти:

- идентификација на потенцијалните инциденти/опасности по животната средина, кои можат да настанат од опасните материјали. Информациите за материјалите најдобро е да се земат од Листата со податоци и упатство за ракување со опасниот материјал (Material Safety Data Sheet), која ја доставуваат добавувачите заедно со самата материја.
- вреднување на ризиците
- идентификување на потенцијалните ризици што треба да се контролираат
- идентификување и имплементирање на потребните корективни мерки
- развој, имплементација и тестирање на Планот за реагирање во случај на опасност.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД ги применува предложените фази и истите беа опишани во секциите II и XII.1 од ова барање за интегрирана еколошка дозвола.

Во поглавјето XI Оперативен план е приложен предлог-оперативниот план што ПИВАРА СКОПЈЕ, АД планира да го превземе со цел да се намали штетното влијание врз животната средина. Приложениот план за изградба на пречистителна станица за отпадна вода предвидува биолошки третман на отпадната вода и истиот е во согласност со НДТ за индустриите за храна, пијалоци и млеко (во делот 4.5.3 и 5.1.6). Отпадната вода најпрво ќе биде подложена на примарен третман - неутрализација. Потоа следи секундарниот третман, каде отпадната вода е подложена прво на анаеробен, а потоа и на аеробен процес, а се со цел да се добие вода која пред да се испушти во канализација ќе биде со повисок квалитет. Подетални информации за пречистителната станица за отпадна вода се наведени во оперативниот план од поглавјето XI.

Оптимално користење на водата како природен ресурс е еден од приоритетите на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД. НДТ за индустриите за храна, пијалоци и млеко во делот 4.7.9.5.4 дава предлози за оптимизирање на потрошувачката на вода при перење на шишињата. Во согласност на овие препораки е и програмата што ПИВАРА СКОПЈЕ, АД ја применува во своето работење. Со оваа програма водата која се користи за плакнење на лименките ($3 \text{ m}^3/\text{h}$) и за плакнење на ПЕТ шишињата ($2 \text{ m}^3/\text{h}$) се собира во собирни резервоари и потоа се транспортира на понатамошно искористување до перачката на гајби и до транспортерите (подмачкување). На овој начин се постигнува помала потрошувачката на вода, а истовремено се генерираат и помали количини на отпадна вода.

Овие активности се дел од програмите за управување со животната средина за 2008 година. Покрај овие ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има поставено и други цели кои настојува да ги реализира оваа година. Прегледот на овие цели може да се погледне во прилозите III.4 EMC програми за 2008 година и III.5 EMC општи и посебни цели за 2008 година.

XI ОПЕРАТИВЕН ПЛАН

Операторите кои поднесуваат барање за дозвола за усогласување со оперативен план приложуваат предлог-оперативен план според чл. 134 од законот за животна средина (Сл. В. РМ 53/05).

ОДГОВОР

Со цел да се подобри работењето на инсталацијата и воедно да се намали влијанието врз животната средина од работењето на инсталацијата се предвидува превземање на активности кои се дадени како прилог XI ОПЕРАТИВЕН ПЛАН: Пречистителна станица за отпадна вода.

XII ОПИС НА ДРУГИ ПЛАНИРАНИ ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ

XII.1 Спречување на несреќи и итно реагирање

Опиши ги постоечките или предложените мерки, вклучувајќи ги процедурите за итни случаи, со цел намалување на влијанието врз животната средина од емисиите настанати при несреќи или истекување.

Исто така наведете превземените мерки за одговор во итни случаи надвор од нормалното работно време, т.е. ноќно време, викенди и празници.

Опишете ги постапките во случај на услови различни од вообичаените вклучувајќи пуштање на опремата во работа, истекувања, дефекти или краткотрајни прекини.

Прилогот XII.1 треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР

Заради спречување и отстранување на опасностите (пожар, хаварији, елементарни непогоди, радиолошко-биолошка-хемиска опасност и сл.), за заштита и спасување на луѓето и материјалните средства, како и заради заштита на животната средина од инцидентни емисии, ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има изготвено План за заштита и спасување од следниве опасности:

1. Заштита и спасување од пожари;
2. Земјотрес;
3. Поплава;
4. Воздушна опасност;
5. Радиолошко - Биолошко - Хемиска опасност;
6. Истекување на лужина;
7. Истекување на природен гас;
8. Експлозија на котлите во котларница и
9. Експлозија на резервоарот на CO₂.

Во понатамошниот текст се дадени соодветните мерки и активности кои се преземаат во случај на појава на опасностите.

1. Заштита и спасување од пожари

Мерките за заштита од пожари опфаќаат:

1. Отстранување на причините за настанување на пожарот;
2. Откривање на причините за настанување на пожарот;
3. Спречување на ширење и гаснење на настанатиот пожар;
4. Утврдување на причините за настанување на пожарот;
5. Давање на помош при отстранување на последиците предизвикани од пожарот.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има соодветна опрема за рано откривање на пожар (противпожарна централа) како и соодветна опрема и технички средства со која би се извршило навремено гаснење пред да завземе поголем обем пожарот. Целокупната опрема што е инсталирана во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД навремено се одржува и за истата се прават соодветни превентивни прегледи (еднаш неделно).

Отстранување на главните причини за настанување на пожар во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се:

- Заварување и сечење на метали - отстранување на причините за настанување на пожарот кој може да настане како резултат на заварување и сечење на метали се врши преку пополнување на дозволата за заварување и перманентно присуство на пожарникарот при изведување на работните активности-заварување и сечење.
- Пушење - отстранување на причините за настанување на пожарот кој може да настане како резултат на непочитување на забраната за пушење. Контролата на забраната за пушење ја прави службата за обезбедување.
- Оган - отстранување на причините за настанување на пожарот се прави преку почитување на перманентната забрана на палење на оган во компанијата.
- Запаливи отпадоци и нехигиена - отстранување на причините за настанување на пожарот се прави преку сепарирање на отпадоците и нивно навремено складирање на однапред пропишани места.
- Електрични апарати (кои не се дел од опремата во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД) - отстранување на причините за настанување на пожарот се прави преку почитување на перманентната забрана за употребата на електричните апарати и електрични грејни тела.
- Запаливи материи - отстранување на причините за настанување на пожарот се прави преку осигурување на прописно користење и ускладишување на запаливите материјали во определените простории наменети за нив.
- Неисправна електрична инсталација - отстранување на причините за настанување на пожарот се прави преку перманентна контрола од страна на електро службата во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД како и преку испитување на целокупната инсталација во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД согласно законската легислатива што е на сила во Република Македонија.

Спечување на ширење и гаснење на настанатиот пожар во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се изведува преку организирани активности и употреба на соодветна опрема и технички средства кои се инсталирани на просторот во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД.

Со цел одржување на перманентно добра состојба на ПП опремата, службата за обезбедување е должна да прави месечна контрола на целокупната хидрантска инсталација, ПП апарати и др.

По локализирање на пожарот надлежните органи ги утврдуваат причините за настанување на пожарот како и последиците од пожарот, а осигурителната куќа ја утврдува настанатата штета, по што се превземаат активности за санирање и оспособување за нормална работа.

2. Земјотрес

Веднаш да се прекине со работа, во мир да се пречека да помине првиот удар, а потоа да се исклучат сите електро апарати, да се затвори доводот на гас, да се затворат сите славини за вода, да се земат личните документи и во мир без паника да се тргне по најблискиот обележан пат за евакуација за да се пристигне до собирното место од каде ќе бидат спроведени од вработените од Службата за обезбедување на безбедно место оддалечено најмалку на двострука висина од најблиската зграда.

По престанокот на опасноста која се објавува од страна на Службата за обезбедување, вработените се вклучуваат во санирање на последиците (доколку ги има) и пружање на медицинска помош или се враќаат на своите работни места (доколку нема последици).

3. Поплава

Поплавите можат да се случат како резултат на излевање на реката Вардар која е оддалечена од ПИВАРА СКОПЈЕ, АД - 500м и разлика во висина во однос на реката - 5м, како и како резултат на пукање на водоводна и хидрантска инсталација. Опасностите што се јавуваат како резултат на поплава можат да го попречат одвивањето на нормалните и секојдневни работни активности во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД.

За заштита од поплави превентивно се обезбедуваат технички средства (црева, пумпа, кофи и др.), превентивно (еднаш неделно) се чекира состојбата на хидрантската и водоводната инсталација и следи огласувањето на центарот за известување и тревожење на град Скопје, која треба навремено да јави за можните пролевања на реката Вардар. Во услови на поплава веднаш да се прекине со работа, да се исклучат сите електро апарати, да се затвори доводот на гас, да се затворат сите чешми за вода, да се земат личните документи и работи.

Доколку непосредната опасност не е блиска, сите вредни работи од компанијата да се префрлат на повисоките делови во зградата и во мир без паника да се тргне по најблискиот обележан пат за евакуација до обележаниот влез од просторијата, потоа до собирното место од страна на вработените од Службата за обезбедување.

По престанок на опасноста (службата за обезбедување) обавезно се постапува по насоките дадени од Центарот за справување со кризи.

По извршената интервенција на поплавениот простор се утврдуваат причините за поплавувањето, процена на штетата од страна на осигурителна компанија и доведување на поплавените простории во функција на нормално работење.

4. Воздушна опасност

Веднаш да се прекине со работа, да се исклучат сите електро апарати, да се затвори доводот на гас, да се затворат сите славини за вода, да се отворат сите прозори, да се земат личните документи и работи, и мирно без паника, да се тргне до најблискиот пат за евакуација кој е јасно обележан до излезот од просторијата, а потоа до собирното место за евакуација од каде ќе бидат спроведени од вработените од Службата за обезбедување до засолништето и тоа:

- подрумските простории каде што се сместени клима коморите во точилница за БАП и
- подрумските простории во магацинот за суровини и готов производ.

По престанокот на опасноста која се објавува со непрекинат звучен сигнал 2 пати по 60 секунди, вработените се вклучуваат во санирање на последиците доколку ги има и пружање на медицинска помош или се враќаат на своите работни места ако нема последици.

5. Радиолошко-Биолошко-Хемиска опасност

Радиолошко-биолошко-хемиска опасност може да настане во случај на изненаден нуклеарен удар и последиците и опасностите по човечкиот живот и материјалните добра на компанијата се огромни.

Во услови на ваква опасност треба веднаш да се прекине со работа, да се оддалечите од прозорците и вратите и да се засолните помеѓу носечките сидови или поголемите делови од намештајот.

По две минути ставете заштитна маска на лице, или ако немате маска било каква марама, капа, делови од облека и др.

Да се исклучат сите електро апарати, да се затвори доводот за гас, да се затворат сите славини за вода, да се отворат сите прозори, да се земат личните документи и работи и мирно без паника да се тргне по најблискиот пат за евакуација кој е јасно обележан до излезот од просторијата, а потоа до собирното место за евакуација од каде ќе бидат спроведени вработените во Службата за обезбедување до:

- подрумските простории каде што се сместени клима коморите во точилница за БАП и
- подрумските простории во магацинот за суровини и готов производ.

По престанокот на опасноста која се објавува со непрекинат звучен сигнал двапати по 60 секунди обавезно се постапува по насоките дадени од Центарот за справување со кризи.

6. Истекување на лужина

Лужината е сместена во соодветни резервоари која се наоѓа во делот за производство на линија-стакло и истиот е поставен на соодветен секундарен резервоар (танквана).

Во случај на истекување, вработениот кој прв ќе примети е должен веднаш да го извести супервизорот на точилница како и службата за обезбедување.

Супервизорот е должен веднаш да го сопре процесот на производство и да информира менаџерот на точилница на БАП и пиво.

Службата за обезбедување ја повикува овластената служба која може да изврши префрлување на лужината во цистерна и истата организира дежурство во близина на местото на незгодата.

Екипата задолжена за третирање на лужината како и истражување на инцидентот кој предизвикал истекување мора да биде облечена во лична заштитна опрема која ќе одговара на опасностите на кои е изложена.

По третирање на местото каде што бил инцидентот соодветните служби прават план за чистење и санација на резервоарот, танковите и останатата опрема (пумпи, вентили и др.). По завршената санација на резервоарот, задолжително е да се изврши испитување на пропустливоста на резервоарот.

7. Истекување на природен гас

Како резултат на истекување на гасот поради одреден дефект на цевоводната инсталација може да дојде до зголемена концентрација на

гас во постројката, запалување на гасот и пожар како и експлозија на смесата на гасот и воздухот. При истекување на плин се активира звучен аларм на мерачот за плин кој што се наоѓа во кабината на операторот. Мерачот добива сигнал од сондите за плин што се поставени низ котларата.

Доколку дојде до истекување на линијата од гасоводот, вработениот кој прв ќе забележи, должен е да ја извести службата за обезбедување и дежурниот вработен во енергетика. Дежурниот вработен во енергетика е должен веднаш да го затвори прекидниот вентил за довод на природен гас во котларницата, да изврши природна вентилација на просторијата по пат на отворање на прозорците, вратите, жалузините на вратите и др.

Во случај на појавување на пожар веднаш се повикува службата за противпожарна заштита. Службата за обезбедување е должна веднаш да ја повика дежурната служба за одржување на гасните подстанции на Макпетрол, менаџерот на точилница за пиво и супервизорот за одржување.

Овластена сервисна служба за одржување на линијата за гас е должна веднаш да изврши санација на местото каде што истекува, и задолжително да ја истражи причината за истекувањето.

8. Експлозија на котлите во котларница

Во случај на експлозија на котел во котларница, сите што се затекнати во близина на експлозијата мораат веднаш да се засолнат на безбедно место.

По смирување на експлозијата треба веднаш да се пристапи кон давање на прва помош на повредените лица, повикување на Службата за итна медицинска помош, ПП бригадата како и соодветни екипи за расчистување на теренот сл. Притоа се врши обезбедување на местото на несреќата, истражување за причината за експлозијата. Потоа се врши санација и поправка. По поправката се врши испитување на пропустливоста на котлите од овластена организација.

9. Експлозија на резервоарот за CO₂

Во случај на експлозија на резервоарот за CO₂, сите што се затекнати во близина на експлозијата мораат веднаш да се засолнат на безбедно место. По смирување на експлозијата треба веднаш да се пристапи кон давање на прва помош на повредените лица, повикување на Службата за итна медицинска помош, ПП бригадата како и соодветни екипи за расчистување на теренот и сл.

Потоа се врши обезбедување на местото на несреќата, истражување за причината за експлозијата. Потоа се врши санација и поправка. По поправката задолжително се врши испитување на пропустливоста на резервоарот од овластената организација.

Мерките на заштита и спасување на луѓето во случај на претходно наведените опасности се следниве:

1. Евакуација

Почетокот на непосредна опасност по животот на вработените, животната средина и имотот на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се најавува по утврдување на непосредна опасност од страна на дежурниот работник од службата за обезбедување со активирање на звучен сигнал (сирена).

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

Во моментот на прогласена евакуација вработените постапуваат на следниот начин:

Процес на евакуација

Евакуацијата се сосостои од брзо и сигурно напуштање на просториите и зградите на компанијата и упатување на сигурно (зборно) место.

При прогласување на евакуација вработените и посетителите кои се затекнати во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се должни:

- Брзо, внимателно и сигурно да ги напуштат просториите и зградите на компанијата;
- Да се упатат на сигурно место назначено како "зборно место при евакуација".
- При напуштањето да ги следат следниве правила:
  - Ја прекинуваат и стопираат нивната работа;
  - Ги обезбедат работните места, на пример: гаснење на машините, опремата, електричната струја, осигурување на документите важни за компанијата итн.
  - Затворање на сите противпожарни врати. Притоа да се внимава на вратите да не се заклучат;
  - Забрането е користење на лифтовите;
  - Најбрзо можно напуштање на објектот односно да се прилагоди брзината на движење во евакуациските патишта;
  - Да се зачува мирот и да се реагира разумно односно да не се ствара паника;
  - Да се запази движењето при прогласена евакуација и да се следат ознаките за излез како и паничните светла;
  - Јавување на однапред обележаното зборно место;
  - Проверка дали сите вработени и посетители се присутни на збирното место.

Во услови на евакуација

- Веднаш да се прекинат телефонските разговори (да се држи линијата слободна)
- Веднаш да се повика: 193-противпожарна служба; 122-служба за обезбедување; 194-итна медицинска помош;

Дополнителни насоки во услови на прогласена евакуација

- Исклучување на клима коморите и затворање на доводот на гас, кое го прави дежурниот вработен од одделението Енергетика.
- Исклучување на главниот прекинувач за довод на електрична енергија го прави дежурниот вработен од одделението Електроодржување.

Должност на службата за обезбедување

- Да се провери дали сигналот за евакуација допрел до сите луѓе и дали вработените правилно ги напуштаат просторите;
- Веднаш да ја повикаат противпожарната служба;
- Да го информира противпожарното возило кое се приближува за местото на пожарот односно опасноста;
- Ја надгледува евакуацијата, дава потребна помош при евакуирањето и ги следи инструкциите на специјалните спасувачки служби, противпожарната служба, службата за итна медицинска помош, полицијата и др.
- Да ги контролираат пристапите - да се оддалечат новинарите и љубопитни лица.

Должност на Координаторот за безбедност и заштита

- Да ги информира сите околни компании во случај на прогласена евакуација.

2. Засолнување

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД нема засолништа за спасување и за таа цел како засолништа ќе се користат подрумските простории и магацини со соодветна адаптација во зависност од времетраењето на засолнувањето.

Како засолништа во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се користат:

- подрумските простории каде што се сместени клима коморите во точилница за БАП и
- подрумските простории во магацинот за суровини и готов производ.

Преку организирани активности подрумските простории и магацини ќе се обезбедат со вода, храна, кревети и сл. Кога ќе престане потребата од засолнување се превземаат активности истите да се доведат во првобитна состојба.

3. Заштита и спасување од урнатини

Спасувањето од урнатини опфаќа мерки и активности за заштита од уривање, изведување на урнатината, пронаоѓање на затрупаните како и осигурување на конструкцијата на оштетените и поместените делови на објектот заради спречување на дополнителни опасности.

За време на спасувањето се превземаат активности за извлекување на затрупаните и давање на прва медицинска помош.

По завршување на опасноста и превземањето на мерките за спасување на затрупаните се превземаат мерки за утврдување на причините за уривање, односно се врши детална проценка на штетата од страна на осигурителна компанија, а по тоа се превземаат активности за расчистување и доведување на просторот во употреба на соодветни технички помагала (колички, багери, вилушканици и др.).

4. Прва медицинска помош

Прва медицинска помош опфаќа превземање на хигиено епидемиолошки мерки, укажување на прва медицинска помош со стандардни и прирачни средства на местото на повредување/заболување, медицинската тријажа на повредените и заболените и транспорт до најблиските здравствени установи.

Медицинската помош во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД ја даваат специјално обучени вработени кои имаат поминато таков вид на обука.

Во сите делови на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД јасно се обележани патиштата за евакуација кои упатуваат кон јасно обележаните излези од просториите и зградите.

Сите вработени кои во моментот на непосредната опасност (во моментот на почеток на звучниот сигнал) се наоѓаат надвор од своето работно место или во кругот на полнилницата должни се по најкраткиот пат да дојдат на собирното место за евакуација. Собирните места се означени во прилог II.2 Мапа со диспозиција на локацијата. Сите патишта на евакуација мора да бидат чисти, проодни и јасно обележани.

Забрането е блокирање и оставање на било каков материјал со кој би се блокирал излезниот евакуационен пат.

Најмалку еднаш годишно се прават теоретски и практични проверки на подготвеноста за реагирање во случај на непосредна опасност за заштита на животната средина и заштита при работа. Овие проверки ги прави Тимот за проверка на спремност за реагирање во случај на непосредна опасност и истиот го сочинуваат :

- Менаџерот за безбедност и заштита;
- Координаторот за безбедност и заштита;
- Супервизорот за обезбедување;
- Менаџерот за животна средина и
- IMCR координаторот.

Годишен план за проверка на спремност за реагирање во случај на непосредна опасност прави Менаџерот за безбедност и заштита. После секоја извршена практична проверка тимот за проверка на спремност за реагирање во случај на непосредна опасност прави преиспитување на планот заради утврдување на нејзината ефикасност. Тимот исто така предлага и мерки за подобрување на ефикасноста на истиот.

Со цел да се намалат можностите за настанување на несреќи или истекувања на опасните материјали ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има документирано посебна процедура за ракување со опасни материјали. Оваа процедура потребно е да ја почитуваат и да се придржуваат до нејзе сите вработени во фабриката (посебно вработените во процесот на производство, магацините за сировини и репроматеријали, лабораторијата и службите за одржување). Согласно оваа процедура потребно е:

1. Сите опасни материјали да се чуваат исклучително во за тоа наменети и јасно означени контејнери.
2. Во магацинот за сировини и репроматеријали, во прирачните магацини во погоните, како и на било која друга локација во фабриката каде што се чуваат опасни материјали мора да постои заштита од секундарна контаминација, со тоа што истите се чуваат во посебно за таа намена изградени базени или пак посебно дизајнирани полици кои го спречуваат истекувањето на супстанцијата.
3. Пред употреба на опасниот материјал задолжително да се прочита упатството за ракување.
4. Во случај на истекување, палење или било каква несакана реакција на опасниот материјал како и непосреден физички допир на лицето кое ракува со материјалот, веднаш да се преземат сите потребни мерки наведени во Листата со податоци и упатство за ракување со опасниот материјал (Material Safety Data Sheet).
5. Откако ќе се преземат сите потребни активности да се информира непосредниот раководител кој информацијата понатаму треба да ја проследи до раководителот на лабораторија и координаторот на проектите за заштита на животната средина, со цел да се преземат мерки за да не се повтори несаканата ситуација.

PIVARA SKOPJE, АД

За да се избегне опасноста од истекување, а со тоа и штетното влијание врз животната средина ПИВАРА СКОПЈЕ, АД ги презема и следниве мерки:

- лужината се чува во соодветни резервоари кои се поставени на соодветен секундарен резервоар;
- бензинската пумпа има подземни резервоари, кои се проверуваат согласно законската регулатива;
- опасниот отпад на локацијата за привремено одлагање се поставува на секундарни контејнери и е одвоен од неопасниот отпад.

XII.2 Други важни документи поврзани со заштитата на животната средина

Коментарите за други придружни документи како што се: волонтерско учество, спогодби, добиена еко ознака, програма за почисто производство итн. треба да се содржат во **Прилогот XII.2.**

ОДГОВОР

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД е сертифицирана по ИСО 14001:2004 Систем за управување со животна средина (Environmental management sistem-EMS). Во рамките на овој систем компанијата има дефинирано политика за заштита на животната средина. Редовно на годишно ниво ги идентификува и евалуира аспектите на животна средина, одредувајќи ја нивната значајност и начините за управување и оперативна контрола на аспектите. На годишно ниво се поставуваат општи и посебни цели, како и програми за управување со животна средина.

Во прилог III.3 е приложена копија од сертификатот по ISO 14001:2004.

XIII РЕМЕДИЈАЦИЈА, ПРЕСТАНОК СО РАБОТА, ПОВТОРНО ЗАПОЧНУВАЊЕ СО РАБОТА И ГРИЖА ПО ПРЕСТАНОК НА АКТИВНОСТИТЕ

Опишете ги постоечките или предложените мерки за намалување на влијанието врз животната средина по престанок на целата или дел од активноста, вклучувајќи мерки за грижа после затворање на потенцијални загадувачки резиденти.

Прилог XIII треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР

Во случај на делумен или целосен престанок на активноста на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се предвидени следните мерки и постапки:

- Отстранување на целокупниот отпад (опасен и неопасен), нефункционални постројки и опрема во согласност со законската регулатива во РМ;
- Чистење на сите објекти во рамките на локацијата;
- Отстранување на опасните материи во согласност со актуелната законска регулатива во РМ;
- Чистење на дворската површина.

Со основните сировини, репроматеријали и залихи на готови производи, постројките и опремата, како и со самите објекти и инфраструктура ќе се постапи на следниве начини:

○ Основна сировина, репроматеријали и залихи на готови производи

Целокупната количина на сировини и репроматеријали ќе се потроши пред да прекине инсталацијата да функционира. Во случај да не може да се потроши, истите ќе се продадат или евентуално ќе бидат вратени кај добавувачите. На тој начин се избегнува можноста од било какво загадување на животната средина, пред се на почвата или нејзино нагредување во или надвор од рамките на локацијата.

Доколку има производи на залиха, истите ќе се продадат.

○ Постројки и опрема

Откако инсталацијата ќе престане да работи, со опремата и машините (вклучувајќи ги и котлите во котларата), кои во моментот на прекилот ќе се затекнат на локацијата ќе се постапи на следниот начин:

1. Демонтажа на машините од страна на стручни лица на начин пропишан во соодветни документи (препораки од производителот);
2. Продажба на опремата и машините кои се функционални, во случај да нема заинтересирани купувачи истите ќе се продадат како старо железо;
3. Опремата која не е функционална ќе им се понуди на откупувачите на старо железо;

4. Сета онаа опрема која нема да се продаде ќе се одложи и уништи на начин кој ќе биде во согласност со актуелната законска регулатива на Република Македонија.

○ **Објекти и инфраструктура**

Во случај ПИВАРА СКОПЈЕ, АД да престане со работа најпрво ќе се направи обид за продажба на инсталацијата во целост или парцијално со можност за пренамена. Доколку има потреба возможно е да се изврши конзервирање на објектот, а се со цел да се најде заинтересиран купувач. Во случај да се реши сите објекти да се рушат сметаме дека градежните материјали од кои се изградени објектите не се опасни за животната средина. Градскиот штет кој ќе настане ќе се одложи согласно актуелната законска регулатива во РМ.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се обврзува да го почитува релевантното законодавство и регулаторни барања кои ќе бидат на сила во време кога ќе бидат превземени активностите за затварање (престанок со работа) на претпријатието.

XIV НЕТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД

Нетехничкиот преглед на барањето треба да се вклучи на ова место. Прегледот треба да ги идентификува сите позначајни влијанија врз животната средина поврзани со изведувањето на активноста/активностите, да ги опише сите постоечки или предложени мерки за намалување на влијанијата. Овој опис исто така треба да ги посочи и нормалните оперативни часови и денови во неделата на посочената активност.

Следните информации мора да се вклучат во нетехничкиот преглед:

Опис на :

- инсталацијата и нејзините активности,
- сировини и помошни материјали, други супстанции и енергија кои се употребуваат или создаваат од страна на инсталацијата,
- изворите на емисии од инсталацијата,
- условите на теренот на инсталацијата и познати случаи на историско загадување,
- природата и квантитетот на предвидените емисии од инсталацијата во секој медиум поодделно како и идентификацијата на значајните ефекти на емисиите врз животната средина,
- предложената технологија и другите техники за превенција или, каде не е можно, намалување на емисиите од инсталацијата,
- проучени главни алтернативи во однос на изборот на локација и технологии;
- каде што е потребно, мерки за превенција и искористување на отпадот создаден од инсталацијата,
- понатамошни планирани мерки што соодветствуваат со општите принципи на обврските на операторот, т.е.
  - (а) Сите соодветни превентивни мерки се преземени против загадувањето, посебно преку примена на најдобрите достапни техники;
  - (б) не е предизвикано значајно загадување;
  - (в) создавање на отпад е избегнато во согласност Законот за отпад; кога отпад се создава, се врши негово искористување, или кога тоа технички и економски е невозможно, се врши негово одлагање и во исто време се избегнува или се намалува неговото влијание врз животната средина;
  - (г) енергијата се употребува ефикасно;
  - (д) преземени се потребните мерки за спречување на несреќи и намалување на нивните последици;
  - (е) преземени се потребните мерки по конечен престанок на активностите со цел избегнување на сите ризици од загадување и враќање на локацијата во задоволителна состојба.
- планираните мерки за мониторинг на емисиите во животната средина.

Прилогот XIV треба да ги содржи сите други придружни информации.

ОДГОВОР

ПИВАРА СКОПЈЕ АД е формирана во 1924 година и во текот на постоењето повеќе пати е реконструирана, модернизирани и поминала низ бројни трансформации за денес да биде водечка компанија во Македонија во производството на пиво и безалкохолни пијалаци. Дистрибутивната мрежа на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД е распространета на територијата на цела Македонија и во некои од соседните земји. Денес компанијата брои 419 вработени, кои работат по 40 часа неделно (просечно - 8 часа дневно). На годишно ниво ПИВАРА СКОПЈЕ, АД работи 2088 часови годишно, а во зависност од годината може да има мала разлика во вкупните часови. Производствениот капацитет на ПИВАРА СКОПЈЕ, АД изнесува 1.100.000 хл пиво и 1.900.000 хл безалкохолни пијалаци.

Во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД имплементирани се и се одржуваат системи за управување со квалитет, безбедност на храна, животна средина, здравствена заштита и заштита при работа, според барањата на меѓународните стандарди ISO 9001, ISO 22000, ISO 14001, OHSAS 18001 и согласно законската регулатива во Република Македонија. Покрај нив се исполнуваат и барањата на интеркомпаниските стандарди дадени во TCCQS и Heineken – KMS.

Извори на емисии во воздухот и водата од ПИВАРА СКОПЈЕ, АД се регистрирани во погоните за производство на пиво и безалкохолни пијалаци. Емисии во воздух се јавуваат од Котларата, постројка која со помош на согорување на природниот гас овозможува во одредени услови водата да се претвори во водена пара со одреден притисок и температура, а со цел да се задоволат потребите на производство. Производството на пареа се врши преку два парни котли BK6 100 и еден котел ORO 255A, при тоа трите котли не се пуштаат истовремено во работа. Во зависност од потребите на производството работи или само големиот котел ORO 255A или двата помали BK6 100. Најголемата количина од течниот отпад се создава од процесот на производство, како и од чистењето на опремата и погоните. Отпадната вода се испушта во градската канализациона мрежа. Нема емисии на вода во површински реципиент.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД го генерира следниов опасен отпад:

- отпадни акумулатори
- флуоросцентни ламби
- искористени машински масла и
- отпадни гуми од вилушкари.

Во секцијата V.2 од апликацијата се дадени постапките за собирање, чување и ускладиштување на овој отпад. Во табелите V.2.1 и V.2.2 се наведени деталите за секој отпаден материјал (опасен и неопасен), вклучувајќи ги и податоците за понатамошниот третман на отпадот и надворешната компанија која го третира.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД е сериозна компанија која покрај грижата за производство на безбедни и квалитетни производи и грижата за

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

безбедноста на своите вработени, внимава и на можните влијанија врз животната средина. Со цел постојано да го следи влијанието врз животната средина од своите производни процеси ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има подготвено План за мониторинг и мерење (даден во прилог IX). Овој план е разработен во глава IX МЕСТА НА МОНИТОРИНГ И ЗЕМАЊЕ ПРИМЕРОЦИ од ова барање.

Со цел да го намали своето влијание на квалитетот на животната средина ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има подготвено план за изградба на пречистителна станица за отпадна вода. Реализацијата на овој план претставува приоритет за ПИВАРА СКОПЈЕ, АД. Во поглавјето XI Оперативен план е даден опис за планираната активност.

Во ПИВАРА СКОПЈЕ, АД има воспоставено План за заштита и спасување во случај на следниве опасности:

1. Заштита и спасување од пожари;
2. Земјотрес;
3. Поплава;
4. Воздушна опасност;
5. Радиолошко - Биолошко - Хемиска опасност;
6. Истекување на лужина;
7. Истекување на природен гас;
8. Експлозија на котлите во котларница и
9. Експлозија на резервоарот на CO₂.

Мерките за спречување и реагирање во случај на некоја од наведените опасности детално се опишани во секцијата XII.1 од апликацијата. Во оваа секција се наведени и мерките и активностите за заштита и спасување на вработените во случај на некоја опасност.

XV ИЗЈАВА

Изјава

Со оваа изјава поднесувам барање за дозвола/ревидирана дозвола, во согласност со одредбите на Законот за животна средина (Сл.весник бр.53/05) и регулативите направени за таа цел.

Потврдувам дека информациите дадени во ова барање се вистинити, точни и комплетни.

Немам никаква забелешка на одредбите од Министерството за животна средина и просторно планирање или на локалните власти за копирање на барањето или негови делови за потребите на друго лице.

Потпишано од : _____ Датум : _____
(во името на организацијата)

Име на потписникот : _____

Позиција во организацијата : _____

Печат на компанијата:

АНЕКС 1 ТАБЕЛИ

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ТАБЕЛА IV.1.1 Детали за суровини, меѓупроизводи, производи, итн. поврзани со процесите, а кои се употребуваат или создадени на локацијата

Реф. Бр или шифра	Материјал/ Супстанција ⁹	CAS ¹⁰ Број	Категорија на опасност ¹¹	Количина (тони)	Годишна употреба (тони)	Природа на употребата	R ¹² - Фраза	S ¹² - Фраза
1	ZLATOL SAN Состојки: 15% пероксиоцетна киселина	НП*	НП	1.024	1.024	Брзо делувачко средство за дезинфекција на основа на активен кислород	R7,R10,R5, R20/21/22 R35,R34;	S3/7,S14, S36/37/39,S23, S26,S27;
2	ZLATOL SOL - K Состојки: Солна киселина 32% CAS 7647-01-0; Ознака C;R34-37	Солна киселина 32% CAS 7647-01-0	C	5.800	3.000	Средство за отстранување на воден каменец	R34,R37;	S1/2,S26,S45, (S2);
3	ZLATOL PS - ACID Состојки: 20% азотна киселина (HNO ₃) Душикова киселина CAS 7697-37-2; Ознака C,O; R8-35	20% азотна киселина (HNO ₃) Душикова киселина CAS 7697-37-2	C	0.700	1.954	Кисело средство за "CIP" постапките во прехранбена индустрија	R35,R8;	S1/2,S23, S26,S36,S45, (S2),S27;
4	ZLATOL TVC – AKTIV / p3 HOROLIT BSR Состојки: 15% сулфурна киселина (H ₂ SO ₄) Жвелова киселина CAS 7664-93-9; Ознака C;R35; Нитрилотриметиленцентрис (фосфонска киселина) CAS 6419-19-8; Ознака Xi;R 36/38	Жвелова киселина CAS 7664-93-9; Нитрилотриметиленцентрис (фосфонска киселина) CAS 6419-19-8	C	0.900	4.701	Средство за спречување на настанување на воден каменец во топловодни зони	R35,R36/38, R34;	S2,S26,S30, S36/37/39,S45;
5	P3 - TOPAX 56 Состојки: фосфорна киселина >25% CAS 7664-38- 2; Ознака C;R34;S26-45; 2-(2-бутоксиетокси)етанол CAS 112-	фосфорна киселина >25% CAS 7664-38-2; 2-(2- бутоксиетокси)етанол CAS 112-34-5;	C	1.495	13.784	Кисело,пенливо средство за отстранување на неоргански и органски талог во прехранбената индустрија	R34,R36, R38,R41, R50;	S2,S26,S28, S36/37/39,S45;

⁹ Во случај каде материјалот вклучува одреден број на посебни и достапни опасни супстанции, дадете детали за секоја супстанција

¹⁰ Chemical Abstracts Service

¹¹ Закон за превоз на опасни материји (Сл. Лист на СФРЈ бр. 27/90, 45/90, Сл. Весник на РМ 12/93)

¹² Според Анекс 2 од Додатокот на Упатството

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

	34-5; Ознака Xi;R36; S24-26; Амини, C ₁₂₋₁₆ -алилдиметил, N-оксиди CAS 85408-49-7; Ознака Xi, N; R38-41-50; S26-39	Амини, C ₁₂₋₁₆ -алилдиметил, N-оксиди CAS 85408-49-7						
6	P3 – TRIMETA HC Состојки: Фосфорна киселина CAS 7664-38-2; Ознака C; R34; Пропан-2-ол CAS 67-63-0; Ознака F, Xi; R 11-36-67; S24, S26; Трибутил фосфат CAS 126-73-8; Ознака Xn; R20/22, R10	Фосфорна киселина CAS 7664-38-2; Пропан-2-ол CAS 67-63-0; Трибутил фосфат CAS 126-73-8	C	3.270	5.122	Кисело средство наменето за чистење на лежни и складишни танкови во пивари	R34, R11, R22, R36, R67, R10, R43	S26, S7, S16, S36/37/39, S45, (S2), S28;
7	P3 – POLIX – XT Состојки: Млечна киселина CAS 2809-21-4; Ознака Xi, R38-41; S24-26-37/39; (1-хидроксиетилиден) бифосфонска киселина CAS 79-33-4; Ознака Xi, R36/38; S26	Млечна киселина CAS 2809-21-4; (1-хидроксиетилиден) бифосфонска киселина CAS 79-33-4	Xi	2.070	5.982	Течно, кисело средство за спречување на настанување на воден каменец во индустријата за пијалоци	R41, R38, R36/38,	S26, S39, (S2);
8	P3 - STABLON PLUS Состојки: Неионски тензид CAS 146340-16-1; Ознака Xi, N; R36-50; Фосфорјева киселина CAS 7664-38-2; Ознака C; R34; Глуконска киселина CAS 526-95-4; Ознака Xi; R36; Нитрилотриметилен-трис(фосфонска киселина) CAS 6419-19-8; Ознака Xi; R36/38; (1-хидроксиетилиден) бифосфонска киселина CAS 2089-21-4; Ознака Xi; R41; Неионски тензид CAS 61791-14-8; Ознака Xn, N; R22-36-51/53	Неионски тензид CAS 146340-16-1; Фосфорјева киселина CAS 7664-38-2; Глуконска киселина CAS 526-95-4; Нитрилотриметилен-трис(фосфонска киселина) CAS 6419-19-8; (1-хидроксиетилиден) бифосфонска киселина CAS 2089-21-4; Неионски тензид CAS 61791-14-8	Xi	1.320	9.931	Концентрирано средство кое се додава при алкално перење на шишиња	R36/38, R52/53, R22, R34, R36, R41, R50, R51/53;	S26, S37/39, (S2);
9	P3 - TOPAX - 66 Состојки: Натриум хипохлорит CAS 7681-52-9; Ознака C; R31-34; Натриум хидроксид > 5% CAS 1310-73-2; Ознака C; R35; Амини, C ₁₂₋₁₆ -алилдиметил, N-оксиди CAS 85408-49-7; Ознака Xi, N; R38-41-50	Натриум хипохлорит CAS 7681-52-9; Натриум хидроксид > 5% CAS 1310-73-2; Амини, C ₁₂₋₁₆ -алилдиметил, N-оксиди CAS 85408-49-7	C	0.264	1.837	Алкално, пенливо дезинфекционо средство, на база на активен хлор за чистење и дезинфекција	R31, R35, R34, R38, R41, R50;	S26, S27, S28, S36/37/39, S45, S50, (S2)
10	P3 – STABILION SCP Состојки:	Неонски тензид CAS 146340-16-1;	Xi	0.660	11.217	Течен адитив на база на киселина за раствор на	R36/38;	S2, S25, S26;

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

	Неонски тензит CAS 146340-16-1; Ознака Xi,N;R38-50; Цитронска киселина CAS 549-29-1; Ознака Xi;R38; Глуконска киселина CAS 526-95-4; Ознака Xi;R36; Млечна киселина CAS 79-33-4; Ознака Xi;R38-41; 1-бифосфонска киселина CAS 2809-21-4 Ознака Xi;R41; Неонски тензит CAS 61791-14-8 Ознака Xi,N;R22-36-51/53	Цитронска киселина CAS 549-29-1; Глуконска киселина CAS 526-95-4; Млечна киселина CAS 79-33-4; 1-бифосфонска киселина CAS 2809-21-4; Неонски тензит CAS 61791-14-8				каустична сода за перење на боца во производство на пиво, пијалоци и напитки		
11	P3-FERISOL Состојки: Na ₄ -етилен диаминтриацетат CAS 64-02-8; Ознака Xi;R36; К-хидроксид CAS 1310-58-3; Ознака C;R22-35;S26-37/39-45; Глуконска киселина CAS 526-95-4; Ознака Xi;R36;S25/26; Нитрилотриметилентрис(фосфонска киселина) CAS 6419-19-8; Ознака Xi;R36/38;S26	Na ₄ -етилен диаминтриацетат CAS 64-02-8; К-хидроксид CAS 1310-58-3; Глуконска киселина CAS 526-95-4; Нитрилотриметилентрис(фосфонска киселина) CAS 6419-19-8	НП	1.325	2.243	Течен додаток од алкални средства за чистење и миење на шишиња за пиво и индустријата за пијалоци	НП	НП
12	P3 – STABILON WT Состојки: Цитронска киселина CAS 5949-29-1; Ознака Xi;R38; Глуконска киселина CAS 526-95-4; Ознака Xi;R36; Млечна киселина CAS 79-33-4; Ознака Xi;R38-41;	Цитронска киселина CAS 5949-29-1; Глуконска киселина CAS 526-95-4; Млечна киселина CAS 79-33-4	НП	0.440	2.991	Течен концентрат, додаток на алкални раствори за чистење во прехранбено-преработувачката индустрија и индустријата за пијалоци	R36,R38, R41;	НП
13	P3-MANDONES Состојки: Етилни алкохол CAS 64-17-5 Ознака F;R11; Пропан-2-ол CAS 67-63-0 Ознака Xi,F;R11-36-67; Бензил алкохол CAS 100-51-6; Ознака Xn;R20/22;	Етилни алкохол CAS 64-17-5 Пропан-2-ол CAS 67-63-0 Бензил алкохол CAS 100-51-6	F	0.360		Раствор за дезинфекција на раце во прехранбената индустрија	R11,R22/20, R36,R67;	S25,(S2);
14	P3-MANO GUARD Состојки: вода, течен парафин, стеаринска киселина, цера алба, палмитинска киселина, пропилен гликол, триетанол амин, царбомер, , пропилапарабен, метилпарабен	НП	НП	0.120		Лосион за нега и дезинфекција на раце изложени на често миење, во прехранбената индустрија		НП
15	P3-MANOSOFT Состојки:	Alkylpolyglucoside CAS 141464-42-8	НП	0.240		Лосион за миење на раце	R36,R36/38, R38,R41;	НП

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

	Sodiumlaurylethersulfate Ознака Xi;R36/38; Alkylpolyglucoside CAS 141464-42-8; Ознака Xi;R38-41 Amphoteric surfactant Ознака Xi;R36;							
16	P3-OXONIA ACTIVE 150 Состојки: Водиков пероксид CAS 7722-84-1 Ознака C,O;R8-34; S3,S28,S36/39,S45; Органска киселина CAS64-19-7; Ознака C;R10-34; 23-26-45; S23,S26,S45; Пероцетна киселина CAS 79-21-0; Ознака C,O,N;R7-10-20/21/22-35-50; S 3/7,S14, S36/37/39,S45	Водиков пероксид CAS 7722-84-1 Органска киселина CAS64-19-7; Пероцетна киселина CAS 79-21-0;	C,O;	1.024	9.485	Средство за дезинфекција	R7, R20/21/22, R35,R10, R34,R50;	S3/7,S14,S26, S36/37/39,S45, (S2);
17	P3 POLIX DES	HP	HP	0.660	0.242	Течно концентрирано дезинфекционосредство врз база на амонјак	R34,R36/38;	S26,S37/39;
18	P3 POLIX CW 1	HP	HP	0.550	0.242	Течно неутрално средство за спречување на создавање на воден каменец и корозија со додатно дисперзирано делување во пастеризаторите,стерилизат орите и системите за ладење	HP	HP
19	IMPULS TRAKAL C	HP	HP	1.600	44.297	Средство за подмачкување на брзи ланчани транспортери	HP	HP
20	BI ₃ OHI – Super Состојки: 80% natrium hidroksid-NaOH	HP	T,C	7.000	947.857	Средство за автоматско миење на шишиња	R35, R36/37/38	S2,S13/26, S36/37/39
21	IMPULS TRAKAL Состојки: Калиум хидроксид (<5%)	HP	HP	0.300	3.462	Средство за подмачкување на траки во индустријата на алкохолни и безалкохолни пијалоци	R36/38;	S2,S26;
22	Natrium hipohlorid (NaOCl) CAS 7681-52-9	CAS 7681-52-9	Xn,C	0	1.378	Средство за дезинфекција и белење во индустријата	R31- 36/37/38,	S2,S26,S39;
23	ZLATOL SAN PLUS Состојки: PEROKSIDNA KISELINA 15%	HP	HP	0	12.144	Оксидативно средство на основа на пероксидна киселина,наменето за дезинфекцијана тврди површини во индустријата за пијалоци	R5,R22,R34;	S23,S26,S27, S36/37/39,S3, S28,
24	NALCO BT-13 Состојки:	Cikloheksilamin 20-40% CAS 108-91-8	C	0	0.8	/	R34,R21/22;	S23,S26,S45, S36/37/39

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

	Cikloheksilamin 20-40% CAS 108-91-8 Ознака C; R10, R21/22, R34 Morfolin 5-10% CAS 110-91-8 Ознака C; R10, R20/21/22, R34 2-Dietilamino etanol 5-10% CAS 100-37-8 Ознака Xi; R36/37/38	Morfolin 5-10% CAS 110-91-8 2-Dietilamino etanol 5-10% CAS 100-37-8						
25	NALCO BT-63 Состојки: Morfolin 10-25% CAS 110-91-8; Ознака C; R10, R34, R20/21/22, R52/53; Натриум хидроген сулфат 1-5% CAS 7631-90-5 Ознака Xn; R22, R31, R36/37/38	Morfolin 10-25% CAS 110-91-8; Натриум хидроген сулфат 1-5% CAS 7631-90-5	C	0	0.7	/	R34;	S26,S27,S28, S37/39;
26	R134a (1,1,1,2-Tetrafluoroethane)	811-97-2	HP	122 лит.	70 лит.	Разладно средство (Фреон)	Нема R фрази	Нема S фрази
27	R404a Состојки: 1,1,1-Trifluoroethane CAS 420-62-2 Pentafluoroethane CAS 354-33-6 1,1,1,2-Tetrafluoroethane CAS 811-97-2	1,1,1-Trifluoroethane CAS 420-62-2 Pentafluoroethane CAS 354-33-6 1,1,1,2-Tetrafluoroethane CAS 811-97-2	HP	33 лит.	20.82 лит.	Разладно средство (Фреон)	Нема R фрази	Нема S фрази

HP* - нема податоци

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ТАБЕЛА IV.1.2 Детали за суровини, меѓупроизводи, производи, итн. поврзани со процесите, а кои се употребуваат или создадени на локацијата

Реф. Бр или шифра	Материјал/ Супстанција ⁽¹⁾	Мирис			Приоритетни супстанции ¹³			
		Миризливост Да/Не	Опис	Праг на осетливост $\mu\text{g}/\text{m}^3$				
1.	ZLATOL SAN Состојки:							
	15% пероксиоцетна киселина		НП*	НП	НП			
2.	ZLATOL SOL - K Состојки:							
	Солна киселина 32% CAS 7647-01-0; Ознака C; R34-37		- R34 Предизвикува изгореници - R35 Предизвикува сериозни изгореници - R36 Иритирачко за очите - R37 Иритирачко за респираторниот систем	НП	НП			
3.	ZLATOL PS - ACID Состојки:							
	20% азотна киселина (HNO ₃) Душикова киселина CAS 7697-37-2; Ознака C,O; R8-35		- R8 Контакт со согорлива материја може да предизвика пламен - R9 Контакт со запалива материја може да предизвика пламен - R10 Запаливо - R11 Многу запаливо - R12 Екстремно запаливо - R13 Екстремно запалив течен гас - R14 Бурно реагира со вода - R15 Во контакт со вода ослободува лесно запаливи гасови - R16 Експлозивно во смеша со оксидациони супстанции - R17 Спонтано се пали на воздух - R18 При употреба може да создаде запалива/ експлозивна смеша гас/воздух	НП	НП			

¹³ Листа на приоритетни супстанции согласно Табелите III до VIII од Уредбата за класификација водите (Сл. Весник 18-99).

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

			<ul style="list-style-type: none"> - R19 Може да создава експлозивни пероксиди - R20 Штетно (може да повреди) при инхалација - R21 Штетно во контакт со кожата - R22 Штетно ако се проголта - R23 Отровно ако се вдишува - R24 Отровно во контакт со кожата - R25 Отровно ако се проголта - R26 Многу отровно ако се вдишува - R27 Многу отровно во контакт со кожата - R28 Многу отровно ако се проголта - R29 Во контакт со вода ослободува отровен гас - R30 При употреба може да биде лесно запаливо - R31 Во контакт со киселина ослободува отровен гас - R32 Во контакт со киселина ослободува многу отровен гас - R33 Опасност од кумулативен ефект - R34 Предизвикува изгореници - R35 Предизвикува сериозни изгореници 					
4.	ZLATOL TVC – AKTIV / p3 HOROLIT BSR Состојки:							
	15% сулфурна киселина (H ₂ SO ₄)			HP	HP			
	Жвепова киселина CAS 7664-93-9; Ознака C; R35;		- R35 Предизвикува сериозни изгореници	HP	HP			
	Нитрилотриметилиентрис (фосфонска киселина) CAS 6419-19-8; Ознака Xi; R 36/38		- R36/38 Иритирачко за очите и кожата	HP	HP			
5.	P3 - TOPAX 56 Состојки:							
	фосфорна киселина >25% CAS 7664-38-2; Ознака C; R34; S26-45;		<ul style="list-style-type: none"> - R34 Предизвикува изгореници - S26 Во случај на контакт со очите веднаш измијте со многу вода - S27 Веднаш соблечете ја сета контаминирана облека 	HP	HP			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

		<ul style="list-style-type: none"> - S28 Во случај на контакт со кожата веднаш измијте со многу ... - S29 Не празнете во канализација - S30 Никако не додавајте вода во овој производ - S31- - S32- - S33 Преземете мерки на претпазливост од електростатско празнење - S34 Избегнувајте шок и триење - S35 Овој материјал и контејнерот мораат безбедно да се депонираат - S36 Носете соодветна заштитна облека - S37 Носете соодветни ракавици - S38 Во случај на недоволна вентилација носете соодветна опрема за респирација - S39 Носете средства за заштита на очите/лицето - S40 За чистење на подот и сите објекти од овој материјал, користете ... - S41 Во случај на пожар или експлозија, не го вдишувајте димот - S42 За време на испуштањето дим/спреј, носете соодветна опрема за респирација - S43 Во случај на пожар, употребете ... - S44 Ако не се чувствувате добро, побарајте медицински совет - S45 Во случај на незгода или ако не се чувствувате добро, веднаш побарајте медицински совет 					
	2-(2-бутоксietокси)етанол CAS 112-34-5; Ознака Xi; R36; S24-26; A	<ul style="list-style-type: none"> - R36 Иритирачко за очите - S24 Избегнувајте контакт со кожата - S25 Избегнувајте контакт со очите - S26 Во случај на контакт со очите веднаш измијте со многу вода 	НП	НП			
	мини, C ₁₂₋₁₆ ⁻ алилдиметил, N-оксиди CAS 85408-49-7; Ознака Xi, N; R38-41-50; S26-39	<ul style="list-style-type: none"> - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите - R42 Може да предизвика осетливост со 	НП	НП			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

			<p>инхалација</p> <ul style="list-style-type: none"> - R43 Може да предизвика осетливост во контакт со кожата - R44 Опасност од експлозија ако се загрева затворено - R45 Може да предизвика карцином - R46 Може да предизвика наследни генетски оштетувања - R47 Може да предизвика дефекти при раѓање - R48 Опасност од сериозно оштетување на здравјето при продолжена експозиција - R49 Може да предизвика рак при инхалација - R50 Многу отровно за водените организми - S26 Во случај на контакт со очите веднаш измијте со многу вода - S27 Веднаш соблечете ја сета контаминирана облека - S28 Во случај на контакт со кожата веднаш измијте со многу ... - S29 Не празнете во канализација - S30 Никако не додавајте вода во овој производ - S31 - S32 - S33 Преземете мерки на претпазливост од електростатско празнење - S34 Избегнувајте шок и триење - S35 Овој материјал и контејнерот мораат безбедно да се депонираат - S36 Носете соодветна заштитна облека - S37 Носете соодветни ракавици - S38 Во случај на недоволна вентилација носете соодветна опрема за респирација - S39 Носете средства за заштита на очите/лицето 					
6.	R3 – TRIMETA HC Состојки:							
	Фосфорна киселина CAS 7664-38-2; Ознака C; R34;		- R34 Предизвикува изгореници	HP	HP			
	Пропан-2-ол CAS 67-63-0; Ознака F,Xi;		- R11 Многу запалливо - R12 Екстремно запалливо	HP	HP			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

	R 11-36-67; S24,S26;	<ul style="list-style-type: none"> - R13 Екстремно запаллив течен гас - R14 Бурно реагира со вода - R15 Во контакт со вода ослободува лесно запалливи гасови - R16 Експлозивно во смеша со оксидациони супстанции - R17 Спонтано се пали на воздух - R18 При употреба може да создаде запаллива/експлозивна смеша гас/воздух - R19 Може да создава експлозивни пероксиди - R20 Штетно (може да повреди) при инхалација - R21 Штетно во контакт со кожата - R22 Штетно ако се проголта - R23 Отровно ако се вдишува - R24 Отровно во контакт со кожата - R25 Отровно ако се проголта - R26 Многу отровно ако се вдишува - R27 Многу отровно во контакт со кожата - R28 Многу отровно ако се проголта - R29 Во контакт со вода ослободува отровен гас - R30 При употреба може да биде лесно запалливо - R31 Во контакт со киселина ослободува отровен гас - R32 Во контакт со киселина ослободува многу отровен гас - R33 Опасност од кумулативен ефект - R34 Предизвикува изгореници - R35 Предизвикува сериозни изгореници - R36 Иритирачко за очите - R37 Иритирачко за респираторниот систем - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите - R42 Може да предизвика осетливост со инхалација - R43 Може да предизвика осетливост во контакт со кожата					
--	-------------------------	---	--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - R44 Опасност од експлозија ако се загрева затворено - R45 Може да предизвика карцином - R46 Може да предизвика наследни генетски оштетувања - R47 Може да предизвика дефекти при раѓање - R48 Опасност од сериозно оштетување на здравјето при продолжена експозиција - R49 Може да предизвика рак при инхалација - R50 Многу отровно за водените организми - R 51 Отровно за водените организми - R52 Штетно за водените организми - R53 Може да предизвика долгорочни негативни ефекти врз водените организми - R54 Отровно за флората - R55 Отровно за фауната - R56 Отровно за сувоземните организми - R57 Отровно за пчелите - R58 Може да предизвика долгорочни негативни ефекти врз животната средина - R59 Опасно за озонската обвивка - R60 Може да ја намали плодноста - R61 Може да предизвика оштетувања кај неродените деца - R62 Можна опасност од намалена плодност - R63 Можна опасност од оштетувања кај неродените деца - R64 Може да предизвика оштетувања кај доенчињата - R65 Штетно: може да предизвика оштетување на белите дробови ако се проголта - R 66 Постојано изложување може да предизвика сушење и распукување на кожата - R67 Парите може да предизвикаат поспаност и вртоглавица - S24 Избегнувајте контакт со кожата - S26 Во случај на контакт со очите веднаш измијте со многу вода 					
	Трибутил фосфат CAS 126-73-8; Ознака Хп; R20/22, R10		<ul style="list-style-type: none"> - R20/22 Штетно (може да повреди) при инхалација и ако се проголта - R10 Запалливо 	НП	НП			
7.	P3 – POLIX – XT Состојки:							

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

	Млечна киселина CAS 2809-21-4; Ознака Xi, R38-41; S24-26-37/39;		<ul style="list-style-type: none"> - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите - S24 Избегнувајте контакт со кожата - S25 Избегнувајте контакт со очите - S26 Во случај на контакт со очите веднаш измијте со многу вода - S27 Веднаш соблечете ја сета контаминирана облека - S28 Во случај на контакт со кожата веднаш измијте со многу ... - S29 Не празнете во канализација - S30 Никако не додавајте вода во овој производ - S33 Преземете мерки на претпазливост од електростатско празнење - S34 Избегнувајте шок и триење - S35 Овој материјал и контејнерот мораат безбедно да се депонираат - S36 Носете соодветна заштитна облека - S37/39 Носете соодветни ракавици и средства за заштита на очите/лицето 	НП	НП			
	(1-хидроксиетилиден) бифосфонска киселина CAS 79-33-4; Ознака Xi, R36/38; S26		<ul style="list-style-type: none"> - R36/38 Иритирачко за очите и за кожата - S26 Во случај на контакт со очите веднаш измијте со многу вода 	НП	НП			
8.	P3 - STABLON PLUS Состојки:							
	Неионски тензид CAS 146340-16-1; Ознака Xi,N; R36-50		<ul style="list-style-type: none"> - R36 Иритирачко за очите - R37 Иритирачко за респираторниот систем - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите - R42 Може да предизвика осетливост со инхалација - R43 Може да предизвика осетливост во контакт со кожата 	НП	НП			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

			<ul style="list-style-type: none"> - R44 Опасност од експлозија ако се загрева затворено - R45 Може да предизвика карцином - R46 Може да предизвика наследни генетски оштетувања - R47 Може да предизвика дефекти при раѓање - R48 Опасност од сериозно оштетување на здравјето при продолжена експозиција - R49 Може да предизвика рак при инхалација - R50 Многу отровно за водените организми 					
	Фосфорјева киселина CAS 7664-38-2; Ознака C; R34		- R34 Предизвикува изгореници	НП	НП			
	Глуконска киселина CAS 526-95-4; Ознака Xi; R36		- R36 Иритирачко за очите	НП	НП			
	Нитрилотриметилен-трис(фосфонска киселина) CAS 6419-19-8; Ознака Xi; R36/38		- R36/38 Иритирачко за очите и за кожата	НП	НП			
	(1-хидроксиетилиден) бифосфонска киселина CAS 2089-21-4; Ознака Xi; R41		- R41 Опасност од сериозно оштетување на очите	НП	НП			
	Неионски тензид CAS 61791-14-8; Ознака Xn,N; R22-36-51/53		<ul style="list-style-type: none"> - R22 Штетно ако се проголта - R23 Отровно ако се вдишува - R24 Отровно во контакт со кожата - R25 Отровно ако се проголта - R26 Многу отровно ако се вдишува - R27 Многу отровно во контакт со кожата - R28 Многу отровно ако се проголта - R29 Во контакт со вода ослободува отровен гас - R30 При употреба може да биде лесно запаливо - R31 Во контакт со киселина ослободува отровен гас - R32 Во контакт со киселина ослободува многу отровен гас 	НП	НП			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

			<ul style="list-style-type: none"> - R33 Опасност од кумулативен ефект - R34 Предизвикува изгореници - R35 Предизвикува сериозни изгореници - R36 Иритирачко за очите - R37 Иритирачко за респираторниот систем - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите - R42 Може да предизвика осетливост со инхалација - R43 Може да предизвика осетливост во контакт со кожата - R44 Опасност од експлозија ако се загрева затворено - R45 Може да предизвика карцином - R46 Може да предизвика наследни генетски оштетувања - R47 Може да предизвика дефекти при раѓање - R48 Опасност од сериозно оштетување на здравјето при продолжена експозиција - R49 Може да предизвика рак при инхалација - R50 Многу отровно за водените организми - R 51/53 Отровно за водените организми и може да предизвика долгорочни негативни ефекти врз водените организми 					
9.	R3 - TOPAX - 66 Состојки:							
	Натриум хипохлорит CAS 7681-52-9; Ознака C; R31-34		<ul style="list-style-type: none"> - R31 Во контакт со киселина ослободува отровен гас - R32 Во контакт со киселина ослободува многу отровен гас - R33 Опасност од кумулативен ефект - R34 Предизвикува изгореници 	НП	НП			
	Натриум хидроксид > 5% CAS 1310-73-2; Ознака C; R35		<ul style="list-style-type: none"> - R35 Предизвикува сериозни изгореници 	НП	НП			
	Амини, C ₁₂₋₁₆ ⁻ алилдиметил, N-оксиди CAS 85408-49-7;		<ul style="list-style-type: none"> - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти 	НП	НП			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

	Ознака Xi,N; R38-41-50		<ul style="list-style-type: none"> - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите - R42 Може да предизвика осетливост со инхалација - R43 Може да предизвика осетливост во контакт со кожата - R44 Опасност од експлозија ако се загрева затворено - R45 Може да предизвика карцином - R46 Може да предизвика наследни генетски оштетувања - R47 Може да предизвика дефекти при раѓање - R48 Опасност од сериозно оштетување на здравјето при продолжена експозиција - R49 Може да предизвика рак при инхалација - R50 Многу отровно за водените организми 					
10.	P3 – STABILION SCP Состојки:							
	Неонски тензит CAS 146340-16-1; Ознака Xi,N; R38-50		<ul style="list-style-type: none"> - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите - R42 Може да предизвика осетливост со инхалација - R43 Може да предизвика осетливост во контакт со кожата - R44 Опасност од експлозија ако се загрева затворено - R45 Може да предизвика карцином - R46 Може да предизвика наследни генетски оштетувања - R47 Може да предизвика дефекти при раѓање - R48 Опасност од сериозно оштетување на здравјето при продолжена експозиција - R49 Може да предизвика рак при инхалација - R50 Многу отровно за водените организми 	НП	НП			
	Цитронска киселина CAS 549-29-1; Ознака Xi; R38		<ul style="list-style-type: none"> - R38 Иритирачко за кожата 	НП	НП			
	Глуконска киселина CAS		<ul style="list-style-type: none"> - R36 Иритирачко за очите 	НП	НП			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

526-95-4; Ознака Xi; R36							
Млечна киселина CAS 79-33-4; Ознака Xi; R38-41		<ul style="list-style-type: none"> - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите 	HP	HP			
1-бифосфонска киселина CAS 2809-21-4 Ознака Xi; R41		<ul style="list-style-type: none"> - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите 	HP	HP			
Неонски тензит CAS 61791-14-8 Ознака Xi,N; R22-36-51/53		<ul style="list-style-type: none"> - R22 Штетно ако се проголта - R23 Отровно ако се вдишува - R24 Отровно во контакт со кожата - R25 Отровно ако се проголта - R26 Многу отровно ако се вдишува - R27 Многу отровно во контакт со кожата - R28 Многу отровно ако се проголта - R29 Во контакт со вода ослободува отровен гас - R30 При употреба може да биде лесно запаливо - R31 Во контакт со киселина ослободува отровен гас - R32 Во контакт со киселина ослободува многу отровен гас - R33 Опасност од кумулативен ефект - R34 Предизвикува изгореници - R35 Предизвикува сериозни изгореници - R36 Иритирачко за очите - R37 Иритирачко за респираторниот систем - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите - R42 Може да предизвика осетливост со инхалација - R43 Може да предизвика осетливост во контакт со кожата 	HP	HP			

			<ul style="list-style-type: none"> - R44 Опасност од експлозија ако се загрева затворено - R45 Може да предизвика карцином - R46 Може да предизвика наследни генетски оштетувања - R47 Може да предизвика дефекти при раѓање - R48 Опасност од сериозно оштетување на здравјето при продолжена експозиција - R49 Може да предизвика рак при инхалација - R50 Многу отровно за водените организми - R 51/53 Отровно за водените организми и може да предизвика долгорочни негативни ефекти врз водените организми 					
11.	P3-FERISOL Состојки:							
	Na ₄ -етилен диаминтриацетат CAS 64-02-8 Ознака Xi; R36;		<ul style="list-style-type: none"> - R36 Иритирачко за очите 	НП	НП			
	K-хидроксид CAS 1310-58-3; Ознака C; R22-35; S26-37/39-45;		<ul style="list-style-type: none"> - R22 Штетно ако се проголта - R23 Отровно ако се вдишува - R24 Отровно во контакт со кожата - R25 Отровно ако се проголта - R26 Многу отровно ако се вдишува - R27 Многу отровно во контакт со кожата - R28 Многу отровно ако се проголта - R29 Во контакт со вода ослободува отровен гас - R30 При употреба може да биде лесно запаливо - R31 Во контакт со киселина ослободува отровен гас - R32 Во контакт со киселина ослободува многу отровен гас - R33 Опасност од кумулативен ефект - R34 Предизвикува изгореници - R35 Предизвикува сериозни изгореници - S26 Во случај на контакт со очите веднаш измијте со многу вода - S27 Веднаш соблечете ја сета контаминирана облека - S28 Во случај на контакт со кожата веднаш 	НП	НП			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

			<p>измијте со многу ...</p> <ul style="list-style-type: none"> - S29 Не празнете во канализација - S30 Никако не додавајте вода во овој производ - S31 - S32 - S33 Преземете мерки на претпазливост од електростатско празнење - S34 Избегнувајте шок и триење - S35 Овој материјал и контејнерот мораат безбедно да се депонираат - S36 Носете соодветна заштитна облека - S37/39 Носете соодветни ракавици и средства за заштита на очите/лицето - S40 За чистење на подот и сите објекти од овој материјал, користете ... - S41 Во случај на пожар или експлозија, не го вдишувајте димот - S42 За време на испуштањето дим/спреј, носете соодветна опрема за респирација - S43 Во случај на пожар, употребете ... - S44 Ако не се чувствувате добро, побарајте медицински совет - S45 Во случај на незгода или ако не се чувствувате добро, веднаш побарајте медицински совет 					
	Глуконска киселина CAS 526-95-4; Ознака Xi; R36; S25/26;		<ul style="list-style-type: none"> - R36 Иритирачко за очите - S25/26 Избегнувајте контакт со очите, а во случај на контакт со очите веднаш измијте со многу вода 	НП	НП			
	Нитрилотриметилентрис (фосфонска киселина) CAS 6419-19-8; Ознака Xi; R36/38; S26		<ul style="list-style-type: none"> - R36/38 Иритирачко за очите и за кожата - S26 Во случај на контакт со очите веднаш измијте со многу вода 	НП	НП			
12.	P3 – STABILON WT Состојки:							
	Цитронска киселина CAS 5949-29-1; Ознака Xi; R38;		<ul style="list-style-type: none"> - R38 Иритирачко за кожата 	НП	НП			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

	Глуконска киселина CAS 526-95-4; Ознака Xi; R36;		- R36 Иритирачко за очите	HP	HP			
	Млечна киселина CAS 79-33-4; Ознака Xi; R38-41;		- R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите	HP	HP			
13.	P3-MANDONES Состојки:							
	Етилни алкохол CAS 64-17-5 Ознака F; R11;		- R11 Многу запалливо	HP	HP			
	Пропан-2-ол CAS 67-63-0 Ознака Xi,F; R11-36-67;		- R11 Многу запалливо - R12 Екстремно запалливо - R13 Екстремно запаллив течен гас - R14 Бурно реагира со вода - R15 Во контакт со вода ослободува лесно запалливи гасови - R16 Експлозивно во смеша со оксидациони супстанции - R17 Спонтано се пали на воздух - R18 При употреба може да создаде запаллива/ експлозивна смеша гас/воздух - R19 Може да создава експлозивни пероксиди - R20 Штетно (може да повреди) при инхалација - R21 Штетно во контакт со кожата - R22 Штетно ако се проголта - R23 Отровно ако се вдишува - R24 Отровно во контакт со кожата - R25 Отровно ако се проголта - R26 Многу отровно ако се вдишува - R27 Многу отровно во контакт со кожата - R28 Многу отровно ако се проголта - R29 Во контакт со вода ослободува отровен гас - R30 При употреба може да биде лесно запалливо - R31 Во контакт со киселина ослободува отровен гас	HP	HP			

		<ul style="list-style-type: none"> - R32 Во контакт со киселина ослободува многу отровен гас - R33 Опасност од кумулативен ефект - R34 Предизвикува изгореници - R35 Предизвикува сериозни изгореници - R36 Иритирачко за очите - R37 Иритирачко за респираторниот систем - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите - R42 Може да предизвика осетливост со инхалација - R43 Може да предизвика осетливост во контакт со кожата - R44 Опасност од експлозија ако се загрева затворено - R45 Може да предизвика карцином - R46 Може да предизвика наследни генетски оштетувања - R47 Може да предизвика дефекти при раѓање - R48 Опасност од сериозно оштетување на здравјето при продолжена експозиција - R49 Може да предизвика рак при инхалација - R50 Многу отровно за водените организми - R 51 Отровно за водените организми - R52 Штетно за водените организми - R53 Може да предизвика долгорочни негативни ефекти врз водените организми - R54 Отровно за флората - R55 Отровно за фауната - R56 Отровно за сувоземните организми - R57 Отровно за пчелите - R58 Може да предизвика долгорочни негативни ефекти врз животната средина - R59 Опасно за озонската обвивка - R60 Може да ја намали плодноста - R61 Може да предизвика оштетувања кај неродените деца - R62 Можна опасност од намалена плодност - R63 Можна опасност од оштетувања кај неродените деца 					
--	--	---	--	--	--	--	--

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

			<ul style="list-style-type: none"> - R64 Може да предизвика оштетувања кај доенчињата - R65 Штетно: може да предизвика оштетување на белите дробови ако се проголта - R 66 Постојано изложување може да предизвика сушење и распукување на кожата - R67 Парците може да предизвикаат поспаност и вртоглавица 					
	Бензил алкохол CAS 100-51-6; Ознака Хп; R20/22;		- R20/22 Штетно (може да повреди) при инхалација и ако се проголта	НП	НП			
14.	P3-MANO GUARD Состојки:							
	вода, течен парафин, стеаринска киселина, цера алба, палмитинска киселина, пропилен гликол, триетанол амин, царбомер, пропилпарабен, метилпарабен			НП	НП			
15.	P3-MANOSOFT Состојки:							
	Sodiumlaurylethersulfate Ознака Xi; R36/38;		- R36/38 Иритирачко за очите и кожата	НП	НП			
	Alkylpolyglucoside CAS 141464-42-8; Ознака Xi; R38-41		<ul style="list-style-type: none"> - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите 	НП	НП			
	Amphoteric surfactant Ознака Xi; R36		- R36 Иритирачко за очите	НП	НП			
16.	P3-OXONIA ACTIVE 150 Состојки:							
	Водиков пероксид CAS 7722-84-1 Ознака C,O; R8-34; S3,S28,S36/39,S45;		<ul style="list-style-type: none"> - R8 Контакт со согорлива материја може да предизвика пламен - R9 Контакт со запалива материја може да предизвика пламен - R10 Запаливо 	НП	НП			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

		<ul style="list-style-type: none"> - R11 Многу запалливо - R12 Екстремно запалливо - R13 Екстремно запаллив течен гас - R14 Бурно реагира со вода - R15 Во контакт со вода ослободува лесно запалливи гасови - R16 Експлозивно во смеша со оксидациони супстанции - R17 Спонтано се пали на воздух - R18 При употреба може да создаде запаллива/ експлозивна смеша гас/воздух - R19 Може да создава експлозивни пероксиди - R20 Штетно (може да повреди) при инхалација - R21 Штетно во контакт со кожата - R22 Штетно ако се проголта - R23 Отровно ако се вдишува - R24 Отровно во контакт со кожата - R25 Отровно ако се проголта - R26 Многу отровно ако се вдишува - R27 Многу отровно во контакт со кожата - R28 Многу отровно ако се проголта - R29 Во контакт со вода ослободува отровен гас - R30 При употреба може да биде лесно запалливо - R31 Во контакт со киселина ослободува отровен гас - R32 Во контакт со киселина ослободува многу отровен гас - R33 Опасност од кумулативен ефект - R34 Предизвикува изгореници - S 3 Да се чува на ладно место - S28 Во случај на контакт со кожата веднаш измијте со многу ... - S36/39 Носете соодветна заштитна облека и средства за заштита на очите/лицето - S45 Во случај на незгода или ако не се чувствувате добро, веднаш побарајте медицински совет 					
	<p>Органска киселина CAS64-19-7; Ознака C;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - R10 Запалливо - R11 Многу запалливо 	НП	НП			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

	R10-34; 23-26-45; S23,S26,S45;	<ul style="list-style-type: none"> - R12 Екстремно запалливо - R13 Екстремно запаллив течен гас - R14 Бурно реагира со вода - R15 Во контакт со вода ослободува лесно запалливи гасови - R16 Експлозивно во смеша со оксидациони супстанции - R17 Спонтано се пали на воздух - R18 При употреба може да создаде запаллива/ експлозивна смеша гас/воздух - R19 Може да создава експлозивни пероксиди - R20 Штетно (може да повреди) при инхалација - R21 Штетно во контакт со кожата - R22 Штетно ако се проголта - R23 Отровно ако се вдишува - R24 Отровно во контакт со кожата - R25 Отровно ако се проголта - R26 Многу отровно ако се вдишува - R27 Многу отровно во контакт со кожата - R28 Многу отровно ако се проголта - R29 Во контакт со вода ослободува отровен гас - R30 При употреба може да биде лесно запалливо - R31 Во контакт со киселина ослободува отровен гас - R32 Во контакт со киселина ослободува многу отровен гас - R33 Опасност од кумулативен ефект - R34 Предизвикува изгореници - R35 Предизвикува сериозни изгореници - R36 Иритирачко за очите - R37 Иритирачко за респираторниот систем - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите - R42 Може да предизвика осетливост со инхалација - R43 Може да предизвика осетливост во					
--	-----------------------------------	--	--	--	--	--	--

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

		<ul style="list-style-type: none"> - контакт со кожата - R44 Опасност од експлозија ако се загрева затворено - R45 Може да предизвика карцином - S23 Не вдишувајте гас, дим, пареа, прашина - S26 Во случај на контакт со очите веднаш измијте со многу вода - S45 Во случај на незгода или ако не се чувствувате добро, веднаш побарајте медицински совет 					
	<p>Пероцетна киселина CAS 79-21-0; Ознака C,O,N; R7-10-20/21/22-35-50; S 3/7,S14,S36/37/39,S45</p>	<ul style="list-style-type: none"> - R7 Може да предизвика пламен - R8 Контакт со согорлива материја може да предизвика пламен - R9 Контакт со запалива материја може да предизвика пламен - R10 Запалливо - R11 Многу запалливо - R12 Екстремно запалливо - R13 Екстремно запаллив течен гас - R14 Бурно реагира со вода - R15 Во контакт со вода ослободува лесно запалливи гасови - R16 Експлозивно во смеша со оксидациони супстанции - R17 Спонтано се пали на воздух - R18 При употреба може да создаде запаллива/ експлозивна смеша гас/воздух - R19 Може да создава експлозивни пероксиди - R20/21/22 Штетно (може да повреди) при инхалација, во контакт со кожата и ако се проголта - R23 Отровно ако се вдишува - R24 Отровно во контакт со кожата - R25 Отровно ако се проголта - R26 Многу отровно ако се вдишува - R27 Многу отровно во контакт со кожата - R28 Многу отровно ако се проголта - R29 Во контакт со вода ослободува отровен гас - R30 При употреба може да биде лесно запалливо - R31 Во контакт со киселина ослободува 	НП	НП			

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

			<p>отровен гас</p> <ul style="list-style-type: none"> - R32 Во контакт со киселина ослободува многу отровен гас - R33 Опасност од кумулативен ефект - R34 Предизвикува изгореници - R35 Предизвикува сериозни изгореници - R36 Иритирачко за очите - R37 Иритирачко за респираторниот систем - R38 Иритирачко за кожата - R39 Опасност од многу сериозни неповратни ефекти - R40 Можна опасност од неповратни ефекти - R41 Опасност од сериозно оштетување на очите - R42 Може да предизвика осетливост со инхалација - R43 Може да предизвика осетливост во контакт со кожата - R44 Опасност од експлозија ако се загрева затворено - R45 Може да предизвика карцином - R46 Може да предизвика наследни генетски оштетувања - R47 Може да предизвика дефекти при раѓање - R48 Опасност од сериозно оштетување на здравјето при продолжена експозиција - R49 Може да предизвика рак при инхалација - R50 Многу отровно за водените организми - S3/7 Да се чува на ладно место и содржината да се чува цврсто затворена - S14 Да се чува одделно од ... - S36/37/39 Носете соодветна заштитна облека, ракавици и средства за заштита на очите/лицето - S45 Во случај на незгода или ако не се чувствувате добро, веднаш побарајте медицински совет 					
17.	P3 POLIX DES		HP	HP	HP			
18.	P3 POLIX CW 1		HP	HP	HP			
19.	IMPULS TRAKAL C		HP	HP	HP			
20.	BI ₃ OHI – Super Состојки:							

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

	80% natrium hidroksid- NaOH		HP	HP	HP			
21.	IMPULS TRAKAL Состојки:							
	Калиум хидроксид (<5%)		HP	HP	HP			
22.	Natrium hipohlorid (NaOCl) CAS 7681-52-9		HP	HP	HP			
23.	ZLATOL SAN PLUS Состојки:							
	PEROKSIDNA KISELINA 15%		HP	HP	HP			
24.	NALCO BT-13 Состојки:							
	Cikloheksilamin 20-40% CAS 108-91-8 Ознака C; R10, R21/22, R34		- R10 Запалливо - R21/22 Штетно во контакт со кожата и ако се проголта - R34 Предизвикува изгореници	HP	HP			
	Morfolin 5-10% CAS 110-91-8 Ознака C; R10, R20/21/22, R34		- R10 Запалливо - R20/21/22 Штетно (може да повреди) при инхалација, во контакт со кожата и ако се проголта - R34 Предизвикува изгореници	HP	HP			
	2-Dietilamino etanol 5-10% CAS 100-37-8 Ознака Xi; R36/37/38		- R36/37/38 Иритирачко за очите, респираторниот систем и кожата	HP	HP			
25.	NALCO BT-63 Состојки:							
	Morfolin 10-25% CAS 110-91-8; Ознака C; R10, R34, R20/21/22, R52/53;		- R10 Запалливо - R34 Предизвикува изгореници - R20/21/22 Штетно (може да повреди) при инхалација, во контакт со кожата и ако се проголта - R52/53 Штетно за водените организми и може да предизвика долгорочни негативни ефекти врз водените организми	HP	HP			
	Натриум хидроген сулфат 1-5% CAS 7631-90-5 Ознака Xn; R22, R31, R36/37/38		- R22 Штетно ако се проголта - R31 Во контакт со киселина ослободува отровен гас - R36/37/38 Иритирачко за очите, респираторниот систем и кожата	HP	HP			

*HP-нема податоци

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ТАБЕЛА V.2.1: ОТПАД - Користење/одложување на опасен отпад

Отпаден материјал	Број од Европскиот каталог на отпад	Главен извор ^{1,2}	Количина		Преработка/одложување во рамките на самата локација (Начин и локација)	Преработка, реупотреба или рециклирање со превземач (Метод, локација и превземач)	Одложување надвор од локацијата (Метод, локација и превземач)
			Тони/месечно	м ³ / месечно			
Отпадни акумулатори	16 06 01	Акумулаторска станица	0,31	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци	/
Флуоросцентни ламби	20 01 21	- Сервисирање на ладилници (отстранување на неонки); - Пивара Скопје - фабрички круг	НП*	/	/	/	Депонија Дрисла
Искористени машински масла	13 02 08	- Производство на БАП и пиво (одржување на машините); - Енергетика - работа на компресори; - Трансформатори; - Одржување на возен парк (одржување на вилушкари)	0,0817	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци и Минол	/
Отпадни гуми од вилушкари	16 01 03	Одржување на возен парк - одржување на вилушкари	НП	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци	/

*НП - нема податоци

¹ За секој отпад треба да се посочи основната активност/процес

² Треба да се вклучи и отпадот прифатен на местото на локацијата за наменето искористување и одлагање на отпад

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

XV.1 ТАБЕЛА V.2.2 ОТПАД - Друг вид на користење/одложување на отпад

Отпаден материјал	Број од Европски каталог на отпад	Главен извор ¹	Количина		Преработка/одложување во рамките на самата локација ²³ (Метод, локација и превземач)	Преработка, реупотреба или рециклирање со превземач (Метод, локација и превземач)	Одложување надвор од локацијата (Метод, локација и превземач)
			Тони/месечно	м ³ /месечно			
НУС ПРОИЗВОД							
1. Сув требер	02 07 99	Процес на производство на пиво	82,848 т/м	/	/	Ре-употреба од страна на млекопроизводители	/
2. Влажен требер	02 07 99		205,526 т/м	/	/		/
3. Сув квасец	02 07 99		НП	/	/		/
РВС И ПЛАСТИКА							
1. ПВЦ канта од 30л.	15 01 02	Процес на производство на пиво и БАП (користење на репроматеријали во производство)	0,0788 т/м	/	/	Рециклирање од страна на Агропал и Провавил	/
2. ПВЦ балон од 22л.	15 01 02		1,362 т/м	/	/		/
3. ПВЦ балон од 25л	15 01 02		0,0406 т/м	/	/		/
4. ПВЦ балон од 50л	15 01 02		0,234 т/м	/	/		/
5. ПВЦ балон од 100л.	15 01 02		0,0024 т/м	/	/		/
6. ПВЦ балон од 200л	15 01 02		0,4708 т/м	/	/		/
7. Гајба стар тип 1/20 (Пиво)	15 01 02		1,3872 т/м	/	/		/
8. Гајба мала 1/24 (БАП)	15 01 02		1,9146 т/м	/	/		/
9. Пластични вреќи	15 01 02		1,776 т/м	/	/		/
10. ПЕТ	15 01 02	Процес на производство на пиво и БАП (остаток од дување на шишиња и производство)	4,682 т/м	/	/	/	

¹ За секој отпад треба да се посочи основната активност/процес

² Методот на искористување или одлагање на отпадот треба да биде јасно опишан и посочен во Прилогот Е1.

³ Треба да се вклучи и отпадот прифатен на местото на локацијата за наменето искористување и одлагање на отпад

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ХАРТИЈА/КАРТОН							
1.VIII - класа ХАРТИЈА/КАРТОН	15 01 01	Процес на производство на пиво и БАП (користење на репроматеријали во производство; Фабрички круг	11,7378 т/м	/	/	Рециклирање од страна на Комуна	/
2. Хартиено буре 30 кгр.	15 01 01		0,0028 т/м	/	/	Рециклирање од страна на Вработени	/
3. Хартиено буре 50 кгр.	15 01 01		0,0018 т/м	/	/	Рециклирање од страна на Вработени	/
СТАКЛО							
1.Стакло	15 01 07	Производство на пиво и БАП - крш при перење на шишиња и полнење	23,31996 т/м	/	/	/	Депонија Дрисла
МЕТАЛ							
1 .Метални буриња 160-200л.	15 01 04	Процес на производство на пиво и БАП	0,444 т/м	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци	/
АЛУМИНИУМ							
1.АЛУМИНИУМ-лименка	15 01 04	Процес на производство на пиво и БАП	0,1 т/м	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци	/
ДРВО							
1. 140 x 110	15 01 03	- Магацин за готов производ (утовар и истовар на готов производ); - Производство на пиво и БАП (транспорт и складирање на производитите)	0,9856 т/м	/	/	Рециклирање од страна на РОСИШПЕД	/
2. 140 x 110-ЛЕСНА	15 01 03		5,5584 т/м	/	/		/
3. 120 x 100	15 01 03		0,676 т/м	/	/		/
4. Останати палети	15 01 03		6,0186 т/м	/	/		/
5. Дрвени рамки	15 01 03		1,8024 т/м	/	/		/
6. Еуро палети-КРШ	15 01 03		5,46 т/м	/	/		/
7.Палети за пиво -КРШ	15 01 03		1,68 т/м	/	/		/
8.Останати палети-КРШ	15 01 03		4,92 т/м	/	/		/
9. Отпадно дрво	15 01 03		4,01 т/м	/	/		/
ОТПАДНО ЖЕЛЕЗО							
Отпадно железо од 3мм	17 04 05	Процес на производство на пиво и БАП (одржување на опремата)	1,5522 т/м	/	/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци	/

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ОСТАНАТ ОТПАД							
1.Депонирање на пиво со поминат рок на траење	02 07 04	Производ вратен од малопродажба	0,00265 т/м	/	/	/	Депонија Дрисла
2.Депонирање на сок со поминат рок на траење	02 07 04		0,00677 т/м	/	/	/	
3.Контејнери со смет	20 03 01	Фабрички круг ПИВАРА СКОПЈЕ	0,034216 т/м	/	/	/	
4.Отпадоци од храна	20 01 08		НП			/	
5. Тонери од принтери и фотокопири	20 01 33	ПИВАРА СКОПЈЕ - користење на принтери	НП		/	Рециклирање од страна на Сировина Миладиновци	/

ТАБЕЛА VI.1.1 Емисии од парни котли во атмосферата

(1 страна за секоја точка на емисија)

Точка на емисија:

Точка на емисија Реф. бр:	A1
Опис:	Парен котел тип ВК6 100
Географска локација по Националниот координатен систем (12 цифри, 6E, 6N):	x: 4650675 y: 7539263
Детали за вентилација Дијаметар: Висина на површина(м):	Ø 700мм висина на оџак 10м висина: котел+оџак 13м
Датум на започнување со емитирање:	21.11.1996

Карактеристики на емисијата :

Вредности на парниот котел Излез на пареа: Топлински влез:	10000 kg/h 8,2 MW
Гориво на парниот котел Вид: Максимални вредности на кои горивото согорува % содржина на сулфур:	Природен гас 921 Nm ³ /h = 1200 kg/h 0%
NO _x	180 mg/Nm ³ 0°C. 3% O ₂ (Течност или Гас), 6% O ₂ (Цврсто гориво)
Максимален волумен на емисија	13650 m ³ /h
Температура	(max) 230 °C(min) 180 °C(avg)

- (i) Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучи почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	_____ мин/час _____ час/ден <u>58</u> ден/год.
-----------------------------	--

Точка на емисија:

Точка на емисија Реф. бр:	A2
Опис:	Парен котел тип ВК6 100
Географска локација по Националниот координатен систем (12 цифри, 6E, 6N):	x: 4650675 y: 7539263
Детали за вентилација Дијаметар: Висина на површина(м):	Ø 700мм висина на оџак 10м висина: котел+оџак 13м
Датум на започнување со емитирање:	21.11.1996

Карактеристики на емисијата :

Вредности на парниот котел Излез на пареа: Топлински влез:	10000 kg/h 8,2 MW
Гориво на парниот котел Вид: Максимални вредности на кои горивото согорува % содржина на сулфур:	Природен гас 921 Nm ³ /h = 1200 kg/h 0%
NO _x	180 mg/Nm ³ 0°C. 3% O ₂ (Течност или Гас), 6% O ₂ (Цврсто гориво)
Максимален волумен на емисија	13650 m ³ /h
Температура	230 (max) 180 °C(min) °C(avg)

- (i) Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучи почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	_____ мин/час _____ час/ден 141 ден/год.
-----------------------------	--

Точка на емисија:

Точка на емисија Реф. бр:	A3
Опис:	Парен котел тип ORO 255A
Географска локација по Националниот координатен систем (12 цифри, 6E, 6N):	x: 4650675 y: 7539263
Детали за вентилација Дијаметар:	Ø 1000
Висина на површина(м):	висина на оџак 10м висина: котел+оџак 14,6м
Датум на започнување со емитување:	7.06.2000

Карактеристики на емисијата :

Вредности на парниот котел Излез на пареа: Топлински влез:	25000 kg/h 16,3 MW
Гориво на парниот котел Вид: Максимални вредности на кои горивото согорува % содржина на сулфур:	Природен гас 1800 Nm ³ /h = 2340 kg/h 0%
NO _x	160 mg/Nm ³ 0°C. 3% O ₂ (Течност или Гас), 6% O ₂ (Цврсто гориво)
Максимален волумен на емисија	21279 m ³ /h
Температура	237 (max) 180 °C(min) °C(avg)

- (i) Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучи почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	_____ мин/час _____ час/ден 166 ден/год.
-----------------------------	--

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ТАБЕЛА VI.1.2 Главни емисии во атмосферата
(1 Страна за секоја емисиона точка)

Емисиона точка Реф. Бр:	A1
Извор на емисија:	Парен котел тип ВК6 100
Опис:	Вентилационен канал (оџак) од парен котел
Географска локација по Националниот координатен систем (12 цифри, 6E,6N):	x: 4650675 y: 7539263
Детали за вентилација Дијаметар: Висина на површина(м):	Ø 700мм висина на оџак 10м
Датум на започнување со емитирање:	21.11.1996

Карактеристики на емисијата:

(i) Волумен кој се емитира:			
Средна вредност/ден	нп* Nm ³ /d	Макс./ден	нп* м ³ /d
Максимална вредност/час	Nm ³ /h 13650	Мин. брзина на проток	m.s. ⁻¹ 11,82
(ii) Други фактори			
Температура	230 °C(max)	180 °C(min)	210°C (ср.вредност)
Извори од согорување: Волуменските изрази изразени како: ☒ суво. ☐ влажно 3,6 %O ₂			

(iii) Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	_____ мин/час _____ час/ден <u>58</u> ден/год.
-----------------------------	--

*нп - нема податоци

Емисиона точка Реф. Бр:	A2
Извор на емисија:	Парен котел тип ВК6 100
Опис:	Вентилационен канал (оџак) од парен котел
Географска локација по Националниот координатен систем (12 цифри, 6E,6N):	x: 4650675 y: 7539263
Детали за вентилација Дијаметар: Висина на површина(м):	∅ 700мм висина на оџак 10м
Датум на започнување со емитирање:	21.11.1996

Карактеристики на емисијата:

(i) Валумен кој се емитира:			
Средна вредност/ден	нп* Nm ³ /d	Макс./ден	нп* м ³ /d
Максимална вредност/час	Nm ³ /h 13650	Мин. брзина на проток	m.s ⁻¹ 11,82
(ii) Други фактори			
Температура	230 °C(max)	180 °C(min)	210°C (ср.вредност)
Извори од согорување: Волуменските изрази изразени како: ☒ суво. ☐ влажно 3,6 %O ₂			

(iii) Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периди на емисија (средно)	_____ мин/час _____ час/ден <u>141</u> ден/год.
----------------------------	---

*нп - нема податоци

Емисиона точка Реф. Бр:	A3
Извор на емисија:	Парен котел тип ORO 255A
Опис:	Вентилационен канал (оџак) од парен котел
Географска локација по Националниот координатен систем (12 цифри, 6E,6N):	x: 4650675 y: 7539263
Детали за вентилација	
Дијаметар:	∅ 1000мм
Висина на површина(м):	висина на оџак 10м
Датум на започнување со емитирање:	7.06.2000

Карактеристики на емисијата:

(i) Волумен кој се емитира:			
Средна вредност/ден	нп* Nm ³ /d	Макс./ден	нп* м ³ /d
Максимална вредност/час	Nm ³ /h 21279	Мин. брзина на проток	m.s. ⁻¹ 14,9
(ii) Други фактори			
Температура	237 °C(max)	180 °C(min)	°C(ср.вредност)
Извори од согорување:			
Волуменските изрази изразени како: ☒ суво. ☐ влажно			
3,39 %O ₂			

(iii) Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	_____ мин/час _____ час/ден 166 ден/год.
-----------------------------	--

*нп - нема податоци

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ТАБЕЛА VI.1.3: Главни емисии во атмосферата -Хемиски карактеристики на емисијата (1 табела за емисиона точка)

Референтен број на точка на емисија: **A1**

Параметар	Пред да се третира ⁽¹⁾				Краток опис на третманот	Како ослободено ⁽¹⁾					
	mg/Nm ³		kg/h			mg/Nm ³		kg/h.		kg/year	
	Средно	Макс.	Средно	Макс.		Средно	Макс.	Средно	Макс.	Средно	Макс.
Кислород (O ₂) [%]	/				Нема третман	нп*	3,60%	нп	нп	нп	нп
Јаглерод монооксид (CO)						нп	<9,68	нп	<0,10	нп	нп
Сулфур двооксид (SO ₂)						нп	<4,42	нп	<0,05	нп	нп
Азотни оксиди (NO _x)						нп	190,73	нп	1,97	нп	нп
Јаглерод двооксид (CO ₂) [%]						нп	9,90%	нп	нп	нп	нп
Чаден број						нп	0	нп	нп	нп	нп

*нп - нема податоци

1. Концентрациите треба да се базирани на нормални услови на температура и притисок т.е. (0°C, 101.3 kPa). влажно/суво треба да биде дадено исто како што е во табела VI.1.2 доколку не е нагласено на друг начин.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ТАБЕЛА VI.1.4: Емисии во атмосферата - Помали емисии во атмосферата- нема такви емисии

Точки на емисија Референтни бројеви	Опис	Детали на емисијата ¹				Применет систем за намалување (филтри,...)
		материјал	mg/Nm ³⁽²⁾	kg/h.	kg/година	

1 Максималните вредности на емисии треба да се зададат за секој емитиран материјал, концентрацијата треба да се наведат за максимум 30 минутен период.

2 Концентрациите треба да се базираат при нормални услови на температура и притисок т.е. (0°C/101.3kPa). Влажно/суво треба јасно да се истакне. Вклучете референтни услови на кислородот за изворите на согорување.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ТАБЕЛА VI.1.5: Емисии во атмосферата - Потенцијални емисии во атмосферата - нема такви емисии

Точки на емисија реф.бр. (претставен во дијаграмот)	Опис	Дефект кој може да предизвика емисија	Детали за емисијата (Потенцијални макс. емисии) ¹		
			Материјал	mg/Nm ³	кг/час

¹ Пресметајте ги потенцијалните максимални емисии за секој идентификуван дефект.

ТАБЕЛА VI.2.1: Емисии во површински води

(1 страна за секоја емисија)

Точка на емисија: **Нема емисии во површински води**

Точка на емисија Реф. Бр:	
Извор на емисија	
Локација :	
Референци од Националниот координатен систем (10 цифри, 5E,5N):	
Име на реципиентот (река, езеро...):	
Проток на реципиентот:	_____ $m^3 \cdot s^{-1}$ проток при суво време _____ $m^3 \cdot s^{-1}$ 95% проток
Капацитет на прифаќање на отпад (Дозволен самопречистителен капацитет):	_____ кг/ден

Детали за емисиите:

(i) Емитирано количество			
Просечно/ден	m^3	Максимално/ден	m^3
Максимална вредност/час	m^3		

(ii) Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или зесонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средна вредност)	_____ мин/час _____ час/ден _____ ден/год.
--------------------------------------	--

ТАБЕЛА VI.3.1: Испуштања во канализација

(Една страна за секоја емисија)

Точка на емисија:

Точка на емисија Реф. Бр:	WW
Локација на поврзување со канализација:	Југозападна страна на Пивара
Референци од Националниот координатен систем (10 цифри, 5E,5N):	x: 4650675 y: 7539263
Име на превземачот отпадните води:	ЈП Водовод и канализација
Финално одлагање	канализација

Детали за емисијата:

(i) Количина која се емитира			
Просечно/ден	1.900 м ³	Максимум/ден	3.000 м ³
Максимална вредност/час	НП* м ³		

(ii) Период или периоди за време на кои емисиите се создадени, или ќе се создадат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средна вредност)	___ / ___ мин/час ___ / ___ час/ден ___ / ___ ден/год. 2088 час/год.
--------------------------------------	---

*НП - нема податоци

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ТАБЕЛА VI.3.2: Испуштања во канализација - Карактеристики на емисијата (1 табела за емисиона точка)

Референтен број на точка на емисија: **WW** (влив во градска канализација)

Параметар	Пред да се третира				Како што е ослободено				% Ефикасност
	Макс. просечна вредност на час (мг/л)	Макс. просечна вредност на ден (мг/л)	кг/ден	кг/година	Макс. просечна вредност на час (мг/л)	Макс. просечна вредност на ден (мг/л)	кг/ден	кг/година	
рН вредност 7,1	НЕ СЕ ТРЕТИРА					-			НП
Вкупен сув остаток					615,0				
Растворени материји					558,0	НП	НП		
Суспендирани материји					57,0				
ХПК КМnO ₄					296,3				
БПК- 5					808,3				

*НП - нема податоци

ТАБЕЛА VI.4.1: Емисии во почва (1 Страна за секоја емисиона точка)

- НЕМА ЕМИСИИ ВО ПОЧВА -

Емисиона точка или област:

Емисиона точка/област Реф. Бр:	
Патека на емисија: (бушотини, бунари, пропусливи слоеви, квасење, расфрлување итн.)	
Локација:	
Референци од Националниот координатен систем (10 цифри, 5 Исток, 5 Север):	
Висина на испустот: (во однос на надморската висина на реципиентот)	
Водна класификација на реципиентот (подземното водно тело):	
Оценка на осетливоста од загадување на подземната вода (вклучувајќи го степенот на осетливост):	
Идентитет и оддалеченост на изворите на подземна вода кои се во ризик (бунари, извори итн.):	
Идентитет и оддалеченост на површинските водни тела кои се во ризик:	

Детали за емисијата:

(i) Емитиран волумен			
Просечно/ден	м ³	Максимум/ден	м ³
Максимална вредност/час	м ³		

(ii) Период или периоди за време на кои емисиите се направени, или ќе се направат, вклучувајќи дневни или сезонски варијации (да се вклучат почеток со работа/затворање):

Периоди на емисија (средно)	_____ мин/час _____ час/ден _____ ден/год.
-----------------------------	--

ТАБЕЛА VI.5.1: Емисии на бучава - Збирна листа на изворите на бучава

Извор	Емисиона точка Реф. Бр	Опрема Реф. Бр	Звучен притисок ¹ dBA на референтна одалеченост	Периоди на емисија
Полначка - лименки	E1	E1	91,0 dB	24 h/day
Полначка - стакло	E2	E2	90,0 dB	24 h/day
Полнач "PET"	E3	E3	83,5 dB	24 h/day
Пелетизатор, депалетизатор, стакло	E4	E4	87,0 dB	24 h/day
Сирупана	E5	E5	85,0 dB	24 h/day
Енергетика и компресорска станица	E6	E6	94,4 dB	24 h/day
Технолошка линија за полнење и затворање на Кока Кола и други освежителни пијалоци во стаклена амбалажа	E7	E7	91,6 dB	24 h/day
Технолошка линија за пакување, распакување и миење на стаклена амбалажа и гајби	E8	E8	90,0 dB	24 h/day
Технолошка линија за дување на пластична амбалажа "SIDEL"	E9	E9	85,0 dB	24 h/day
Технолошка линија за полнење и затворање на "Пиво" (Точилница)	E10	E10	91,4 dB	24 h/day
Котлара и HPV (хемиска припрема на вода)	E11	E11	80 dB	24 h/day
Компресорска станица	E12	E12	88,5 dB	24 h/day

1. За делови од постројката може да се користат нивоа на интензитет на звучност.

ЗАБЕЛЕШКА: Референтните броеви на точките на емисии се исти со референтните броеви на опремата и нивната местоположба е означена во прилог VI.5 Извори на бучава.

Табела VII.3.1: Квалитет на површинска вода - не е применливо -

(Лист 1 од 2) Точка на мониторинг/ Референци од Националниот координатен систем : _____

Параметар	Резултати (мг/л)				Метод на земање примерок (зафат, нанос итн.)	Нормален аналитички опсег	Метода/техника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум			
рН							
Температура							
Електрична проводливост ЕС							
Амониумски азот NH ₄ -N							
Хемиска потрошувачка на кислород							
Биохемиска потрошувачка на кислород							
Растворен кислород O ₂ (p-p)							
Калциум Ca							
Кадмиум Cd							
Хром Cr							
Хлор Cl							
Бакар Cu							
Железо Fe							
Олово Pb							
Магнезиум Mg							
Манган Mn							
Жива Hg							

Квалитет на површинска вода (Лист 2 од 2)

Параметар	Резултати (мг/л)				Метод на земање примерок (зафат, нанос итн.)	Нормален аналитички опсег	Метода/техника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум			
Никел Ni							
Калиум K							
Натриум Na							
Сулфат SO ₄							
Цинк Zn							
Вкупна базичност (како CaCO ₃)							
Вкупен органски јаглерод TOC							
Вкупен оксидиран азот TON							
Нитрити NO ₂							
Нитрати NO ₃							
Фекални колиформни бактерии во раствор (/100млс)							
Вкупно бактерии во раствор (/100млс)							
Фосфати PO ₄							

Табела VII.5.1: Квалитет на подземна вода - не е применливо -

Точка на мониторинг/ Референци од Националниот координатен систем : _____

Параметар	Резултати (мг/л)				Метод на земање примерок (смеса и сл.)	Нормален аналитички опсег	Метода/техника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум			
рН							
Температура							
Електрична проводливост ЕС							
Амониумски азот NH ₄ -N							
Растворен кислород O ₂ (р-р)							
Остатоци од испарување (180°C)							
Калциум Ca							
Кадмиум Cd							
Хром Cr							
Хлор Cl							
Бакар Cu							
Цијаниди Cn, вкупно							
Железо Fe							
Олово Pb							
Магнезиум Mg							
Манган Mn							
Жива Hg							
Никел Ni							
Калиум K							
Натриум Na							

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

Квалитет на подземна вода

Параметар	Резултати (мг/л)				Метода на земање примерок (смеса, зафат и сл.)	Нормален аналитички опсег	Метода/тех ника на анализа
	Датум	Датум	Датум	Датум			
Фосфати PO ₄							
Сулфати SO ₄							
Цинк Zn							
Вкупна базичност (како CaCO ₃)							
Вкупен органски јаглерод							
Вкупен оксидиран азот							
Арсен As							
Бариум Ba							
Бор B							
Флуор F							
Фенол							
Фосфор P							
Селен Se							
Сребро Ag							
Нитрити NO ₂							
Нитрати NO ₃							
Фекални бактерии во раствор (/100млс)							
Вкупно бактерии во раствор (/100mls)							
Ниво на водата (според надмор. всина на Пула)							

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ТАБЕЛА VII.5.2: Список на сопственици/поседници на земјштето - не е применливо -

Сопственик на земјштето	Локација каде што се врши расфрлањето	Податоци од мапа	Потреба од Фосфорно ѓубре за секоја фарма

Вкупна потреба на Фосфорно ѓубре за секој клиент _____

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ТАБЕЛА VII.5.3: Распространување - не е применливо -

Сопственик на земјиште/Фармер _____

Референтна мапа _____

Идентитет на површината	
Вкупна површина (ha)	
(a) Употреблива површина (ha)	
Тест на почвата за Фосфор Mg/l	
Датум на правење на тестот за Фосфор	
Култура	
Побарувачка на Фосфор (kg P/ha)	
Количество на мил расфрлена на самата фарма (m ³ /ha)	
Процентот количество Фосфор во милта расфрлена на фармата (kg P/ha)	
(б) Волумен што треба да се аплицира (m ³ /ha)	
Аплициран фосфор (kg P/ha)	
Вк. количество внесена мил (m ³)	

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

Вкупна количина што може да се внесе на фармата.

Концентрација на Фосфор во материјалот што се расфрла	- кг Фосфор/м ³
Концентрација на Азот во материјалот што се расфрла	- кг Азот/м ³

ТАБЕЛА VII.8.1 Оценка на амбиенталната бучава

	Национален координатен систем (5 Север, 5 Исток)	Нивоа на звучен притисок		
		Л(А) _{ељ}	Л(А) ₁₀	Л(А) ₉₀
1. Граница на инсталацијата				
Место 1: Кока Кола Погон (север) - AN1*	нп**	58,3 dB	нп	нп
Место 2: Кока Кола Погон (исток) - AN 2*	нп	69 dB	нп	нп
Место 3: Пред објект Котларница - AN 3*	нп	70,1 dB	нп	нп
Локации осетливи на бучава	нп			
Место 1:				
Место 2:				
Место 3:				
Место 4:				

*AN1, AN2, AN3 се симболите со кои овие мерни места се означени во прилогот II.2 Мапа со диспозиција на локацијата.

**НП - Нема податоци

Забелешка: Сите локации треба да бидат назначени на придружните цртежи.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

ТАБЕЛА VIII.1.1: Намалување / контрола на третман - нема третман -

Референтен број на емисионата точка: _____

Контролен параметар ¹	Опрема ²	Одржување на опремата	Калибрација на опремата	Подршка на опремата

Контролен параметар ¹	Мониторинг кој треба да се изведе ³	Опрема за мониторинг	Калибрирање на опремата за мониторинг

¹ Наброи ги оперативните параметри на системот за третман/намалување кои ја контролираат неговата функција.

² Наброј ја опремата потребна за правилна работа на системот за намалување/третман.

³ Наброи ги мониторинзите на контролните параметри, кои треба да се изведат.

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

**ТАБЕЛА IX.1.1 : Мониторинг на емисиите и точки на замање на примероци
(1 табела за секоја точка на мониторинг)**

➤ **Емисии во воздух**

Референтен број на емисионата точка: A1 (испуст од првиот парен котел од типот ВК6 100)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до мерните места	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
температура	квартално (во зависност од работата на котелот)	пристапно (пристапот е овозможен со соодветни скали)	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони (Сл.весник на РМ 3/1990)
O ₂				
CO				
SO ₂				
NO _x				
CO ₂				
Волуменски проток на гас				
Средна брзина на гас				
Масен проток на гас				

Референтен број на емисионата точка: A2 (испуст од вториот парен котел од типот ВК6 100)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до мерните места	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
температура	квартално (во зависност од работата на котелот)	пристапно (пристапот е овозможен со соодветни скали)	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони (Сл.весник на РМ 3/1990)
O ₂				
CO				
SO ₂				
NO _x				
CO ₂				
Волуменски проток на гас				
Средна брзина на гас				
Масен проток на гас				

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

Референтен број на емисионата точка: A3 (испуст од парен котел тип ORO-255A)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до мерните места	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
температура	квартално (во зависност од работата на котелот)	пристапно (пристапот е овозможен со соодветни скали)	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони (Сл.весник на РМ 3/1990)
O ₂				
CO				
SO ₂				
NO _x				
CO ₂				
Волуменски проток на гас				
Средна брзина на гас				
Масен проток на гас				

➤ **Емисии во канализација**

Референтен број на емисионата точка: WW (влив во градска канализација - Скопје)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до мерните места	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
pH вредност	квартално	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони (Сл.весник на град Скопје 22/83 и 14/87)
Вкупен сув остаток				
Растворени материи				
Суспендирани материи				
ХПК KMnO ₄				
ВРК - 5				

ТАБЕЛА IX.1.2 Мерни места и мониторинг на животната средина

(1 табела за секоја точка на мониторинг)

➤ **Мониторинг на квалитет на почва**

Референтен број на точката на мониторинг: G1 (во делот за производство на БАП)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до точките на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
Hg, жива	годишно	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони (Сл.весник на град Скопје 22/83 и 14/87)
Pb, олово				

Референтен број на точката на мониторинг: G2 (во делот за производство на пиво)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до точките на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
Hg, жива	годишно	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со релевантните закони (Сл.весник на град Скопје 22/83 и 14/87)
Pb, олово				

ПИВАРА СКОПЈЕ, АД

➤ **Мониторинг на нивото на бучава**

Референтен број на точката на мониторинг: AN1 (во делот за производство на БАП - северна страна)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до точките на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
Бучава (dB)	годишно	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава Сл.весник на РМ 64/1993

Референтен број на точката на мониторинг: AN2 (во делот за производство на БАП - источна страна)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до точките на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
Бучава (dB)	годишно	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава Сл.весник на РМ 64/1993

Референтен број на точката на мониторинг: AN3 (во делот за производство на пиво - Котлара)

Параметар	Фреквенција на мониторинг	Пристап до точките на мониторинг	Метод на земање на примероци	Метод на анализа/техника
Бучава (dB)	годишно	лесно пристапно	зафатен примерок	Мерењата ги врши овластена компанија во согласност со Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава Сл.весник на РМ 64/1993